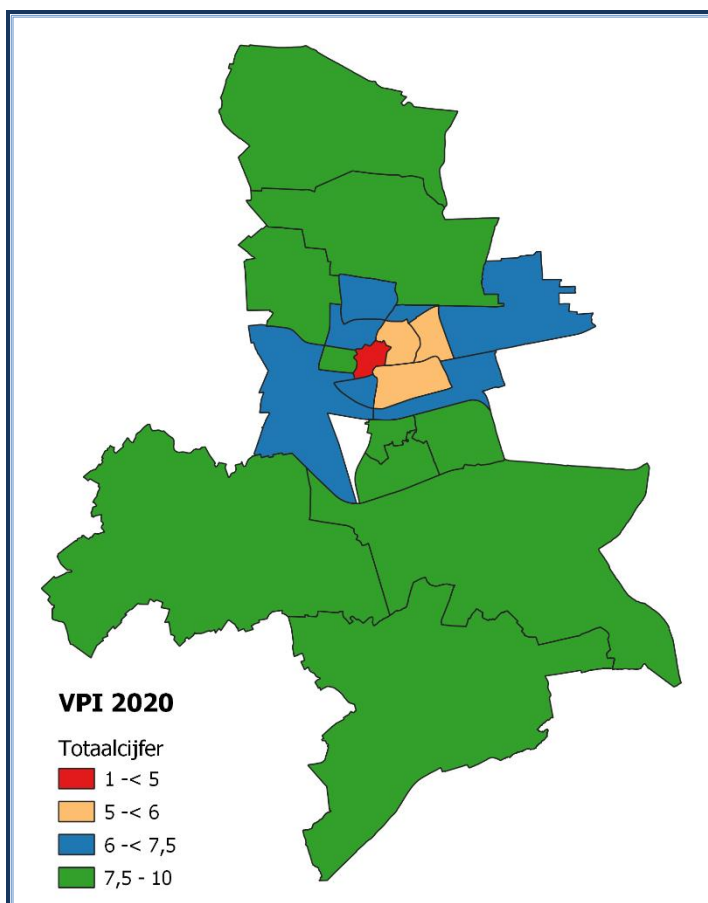

Veiligheidsprestatie-index (VPI) Leeuwarden 2020

17e EDITIE WIJKVEILIGHEIDSINDEX LEEUWARDEN

MEI 2021

Gemeente Leeuwarden

Inhoudsopgave:

Inhoudsopgave:	2
Samenvatting	3
Inleiding	4
Gemeente Totaal	5
Algemene cijfers en toelichting	6
Specifieke thema's nader belicht	11
1. Binnenstad	14
2. Potmargezone	16
3. Oud-Oost	18
4. Sonnenborgh e.o.	21
5. Westeinde e.o.	23
6. Vossepark & Helicon	25
7. Huizum-West	26
8. Nijlân & De Zwette	27
9. Heechterp & Schieringen	29
10. Camminghaburen e.o.	31
11. Bilgaard & Havankpark e.o.	33
12. Vrijheidswijk	35
13. Dokkumer Ie e.o.	37
14. Stiens e.o.	38
15. Aldlân & De Hemrik	39
16. Goutum	41
17. Hempens/Teerns & Zuiderburen	42
18. De Zuidlanden	43
19. Dorpen Zuid-Oost	44
20. Dorpen Zuid-West	45
21. Grou e.o.	46
Bijlage 1: Diverse overzichtskaarten	48
Bijlage 2: Nieuwe wijkindeling gespecificeerd	52

Samenvatting

Afgelopen jaar werd gedomineerd door de coronacrisis. De gevolgen hiervan waren op vele plaatsen in de maatschappij zichtbaar. Dat zien we ook terug in de veiligheidscijfers. Er is een dusdanige verschuiving in de cijfers zichtbaar dat het jaar zich niet goed laat vergelijken met voorgaande jaren.

In 2020 is geen grote bevolkings-enquête veiligheid afgenomen en dus zijn de wijzigingen met name veroorzaakt door enkele uitkomsten van de wijk- en dorpsenquête en de politiecijfers.

Mensen waren in 2020 vanwege de coronamaatregelen meer thuis en dit is terug te zien in de cijfers. De cijfers rond diefstal en inbraak zijn bijvoorbeeld over gehele lijn (licht) verbeterd, terwijl er verslechtingen zichtbaar zijn in de cijfers jeugd- en burenoverlast. De relatie tussen de slechtere cijfers en de coronamaatregelen ligt voor de hand: de scholen waren voor bepaalde tijd dicht, mensen werkten meer thuis en er waren weinig mogelijkheden om uit te gaan.

De coronacrisis heeft dan ook een negatieve impact op de totaalscore: het afgelopen jaar is deze licht verslechterd naar rapportcijfer 7,22 (code blauw).

In 2018 hadden we 2 code rood wijken. In 2019 was er één code rood en één code geel wijk, in 2020 is er één code rood en drie code geel wijken. De rest van de wijken en dorpen is blauw en groen (ruim voldoende tot goed). De wijk met code rood is de Binnenstad (4,26) en de 3 code geel wijken zijn: Potmargezone, Oud-Oost en Heechterp & Schieringen. De grootste veroorzakers van deze verslechting zijn: jeugd-, bureno- en drugsoverlast.

Veel wijken en dorpen scoren nog steeds een (ruime) voldoende, maar alle scores zijn lager in 2020 ten opzichte van 2019, waarbij de jeugdoverlast de grote veroorzaker is. Het meest veilige gebied betreft de dorpen Zuid-West (8,86), evenals vorig jaar.

De VPI is een sturingsinstrument voor de aanpak van criminaliteit en overlast in Leeuwarden. Gebieden of items met een onvoldoende score worden door middel van maatregelen en inzet aangepakt.

Inleiding

Voor u ligt de 17e editie van de Leeuwarder wijkveiligheidsindex.

We meten de criminaliteits- en overlastcijfers al vanaf 2004. Om een trendbreuk te voorkomen is ervoor gekozen een selectie te maken uit de voorgaande 14 jaar zodat een vergelijk en trend in het verloop van de criminaliteit en de overlast zichtbaar wordt in de nieuwe (combinatie van) wijken en dorpenclusters.

De jaarlijkse Veiligheidsprestatie-index (VPI) wordt gebruikt voor de sturing op beleid en inzet en prioritering van zaken in de aanpak van criminaliteit en overlast.

Leeswijzer

Hieronder vindt u eerst een toelichting op de totstandkoming van de wijkveiligheidscijfers. Vervolgens schetsen we het totale veiligheidsbeeld van gemeente Leeuwarden en wordt ingezoomd op enkele specifieke thema's en wijken/dorpen.

Daarna worden per wijk en dorp in een tabel de recente ontwikkelingen getoond waarbij specifieke ontwikkelingen (positief en negatief) worden benoemd en waar ook, voor zover mogelijk, een toelichting op de ontwikkelingen wordt gegeven door de wijkagent.

In de bijlage staat voor de volledigheid een overzicht van de oude/en nieuwe wijkindeling per 1 januari 2018.

Toelichting op de totstandkoming van de Veiligheidsprestatie-index (VPI)

Op basis van enquête- en politiecijfers wordt een totaal rapportcijfer toegekend aan wijken en dorpen. Ook worden voor de diverse leefbaarheid- en veiligheidsonderdelen in de wijken rapportcijfers berekend. Deze onderdelen zijn bijvoorbeeld: diefstal, drugsoverlast, jeugdoverlast en verkeer. Hiermee kunnen ontwikkelingen tussen onderdelen en wijken worden vergeleken en ontstaat meer inzicht in de ontwikkeling van de veiligheid in gemeente Leeuwarden. In deze paragraaf wordt toegelicht hoe deze cijfers tot stand komen.

De index is leidend voor inzet van politie en andere partners bij de aanpak van problemen in de wijk of het dorp. Ook is de index interessant voor de dorpsbelangen en/of wijkpanels voor de ontplooiing van specifieke activiteiten op het gebied van veiligheid als dat noodzakelijk wordt geacht. In het najaar van 2019 is de Leefomgevingsenquête afgenomen en samen met de politiecijfers verwerkt in de VPI van vorig jaar. In 2020 is de Wijk- en dorpsenquête gehouden.

De Veiligheidsprestatie-index berekent wijkrapportcijfers op basis van 11 onderdelen. Het rapportcijfer wordt per onderdeel opgebouwd uit objectieve politiecijfers (geregistreeerde incidenten) en subjectieve belevingscijfers uit enquêtes: gevoelens/ervaren overlast en slachtofferschap. Het totaalcijfer is een som van de verschillende onderdelen.

Wijken die lager dan een 5 scoren, worden door gemeente Leeuwarden aangeduid als 'code rood wijken'. Tussen 5 en 6 is sprake van de kleur geel, blauw voor wijken tussen de 6 en 7,5 en groen voor de wijken en veelal dorpen die hoger dan 7,5 scoren.

Voor diverse leefbaarheids- en veiligheidsaspecten zijn rapportcijfers berekend. Daarbij is steeds sprake van een mix van objectieve cijfers (vaak politiecijfers) en ervaringscijfers ofwel enquête cijfers (slachtofferschap en overlastpercentages). Objectief weegt daarbij mee voor 40%, subjectief voor 60%. De subjectieve cijfers gaan afhankelijk van de bron over 2019 of 2020, dit wordt steeds aangegeven. De politiecijfers zijn geactualiseerd, evenals de demografische kenmerken van de wijken.

Objectief = cijfers, geregistreeerde incidenten van politie. Deze worden steeds weergegeven in aantallen per wijk per jaar. Subjectief = gegevens uit inwoner enquête.

Gemeente Totaal (7,22)

De cijfers van gemeente Leeuwarden zijn iets verslechterd ten opzichte van vorig jaar. We hebben 1 code rood wijk: Binnenstad en 3 code geel wijken.

Aantallen wijken naar kleurcode:

	2004	2007	2012	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Code rood	2	0	2	1	1	2	2	1	1
Code geel	3	4	1	3	2	2	2	1	3
Code blauw	3	3	3	5	6	6	6	7	7
Code groen	10	11	12	12	12	11	11	12	10
Totaal	18	18	18	21	21	21	21	21	21

(Vanaf 2015 de eerste gemeentelijke herindeling met een uitbreiding van wijken/dorpen)

Onderstaande tabel toont de totaalcijfers voor heel gemeente Leeuwarden van 2004 tot en met 2020.

	2004	2007	2012	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Binnenstad	4,19	5,01	4,92	4,35	4,33	3,88	4,13	4,32	4,26
Potmargezone	5,71	6,50	6,77	5,62	6,03	6,90	6,85	6,16	5,79
Oud-Oost	5,30	5,92	5,56	5,32	5,12	4,85	4,80	5,10	5,06
Sonnenborgh e.o.	6,80	8,14	7,87	6,91	6,90	7,22	7,09	7,15	6,90
Westeinde e.o.	8,81	8,20	8,70	8,21	8,43	8,75	8,73	8,50	8,03
Vossepark & Helicon	8,30	8,88	7,88	8,49	8,53	8,05	7,87	8,33	8,16
Huizum-West	7,62	7,91	7,62	7,07	6,97	7,04	6,97	7,26	6,61
Nijlân & De Zvette	7,65	7,48	7,94	7,74	7,78	7,38	7,31	6,60	6,24
Heechterp & Schieringen	5,17	5,90	4,95	5,36	5,60	5,39	5,37	6,14	5,62
Camminghaburen e.o.	7,91	7,72	7,90	7,43	7,35	6,76	6,89	7,86	7,35
Bilgaard & Havankpark e.o.	6,66	7,37	6,77	6,51	6,46	5,68	5,77	6,64	6,00
Vrijheidswijk	4,54	5,43	6,12	6,16	6,18	6,56	6,40	6,90	6,33
Dokkumer Ie e.o.	8,43	8,84	8,98	8,40	8,58	9,02	8,78	8,50	8,30
Stiens e.o.				9,34	7,63	8,75	8,75	8,96	8,57
Aldlân & De Hemrik	7,21	8,05	7,81	8,05	8,34	8,06	8,14	7,78	7,32
Goutum	8,91	9,09	9,00	8,65	8,77	8,38	8,39	8,99	8,76
Hempens/Teerns & Zuiderburen	8,68	9,13	8,87	8,35	8,59	9,06	8,91	9,00	8,61
De Zuidlanden				8,75	8,86	9,05	9,03	8,94	8,58
Dorpen Zuid-Oost	7,71	8,95	8,75	8,05	8,57	8,55	8,36	8,69	8,42
Dorpen Zuid-West	9,06	9,18	9,18	8,95	9,05	9,13	8,99	9,19	8,86
Grou e.o.				8,04	8,12	8,30	8,20	8,29	7,94
Gemiddelde	7,15	7,65	7,81	7,42	7,44	7,46	7,42	7,59	7,22

Toelichting op de totaalscore wat betreft de veiligheidsbeleving:

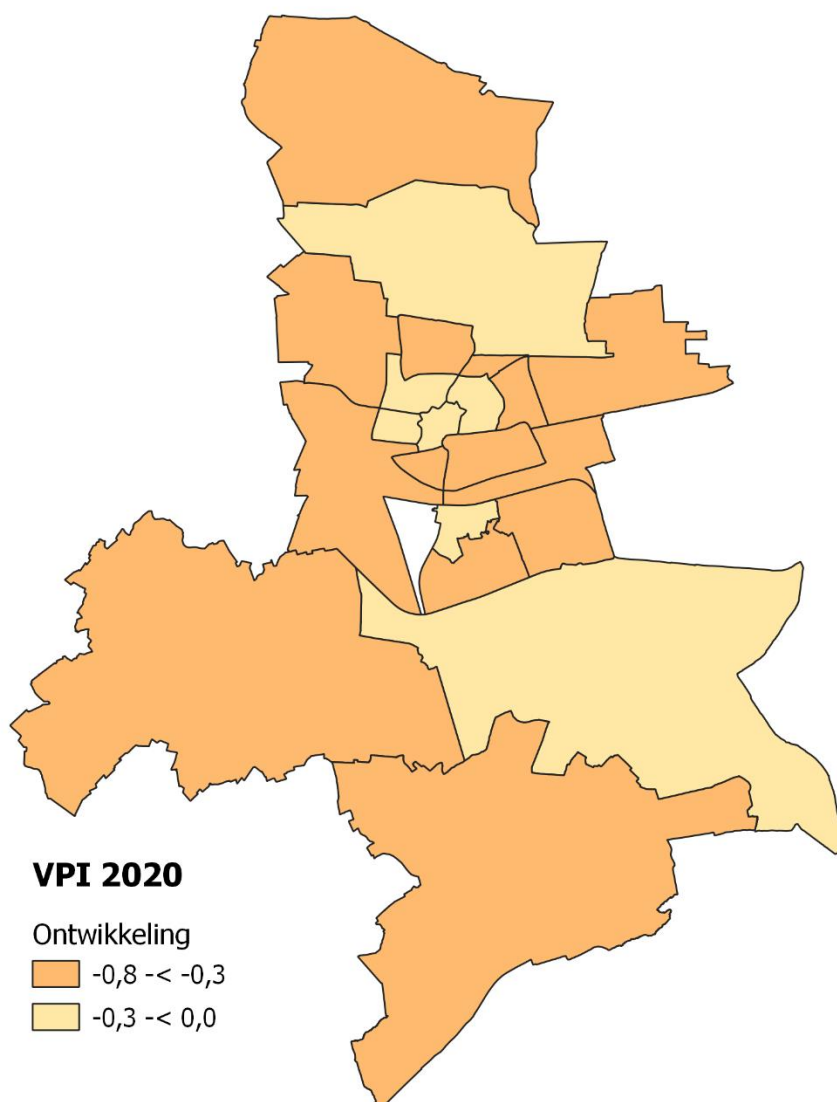
De veiligheidsbeleving van burgers is een subjectieve factor in de index. In sommige gevallen zien we dat de incidentencijfers een positieve ontwikkeling laten zien, maar dat de beleving van burgers een negatieve ontwikkeling toonde.

De beleving kan worden beïnvloed door de situatie of een incident in de wijk of stad maar ook door spanningen in de wereld en uiteraard de sociale media.

Algemene cijfers en toelichting

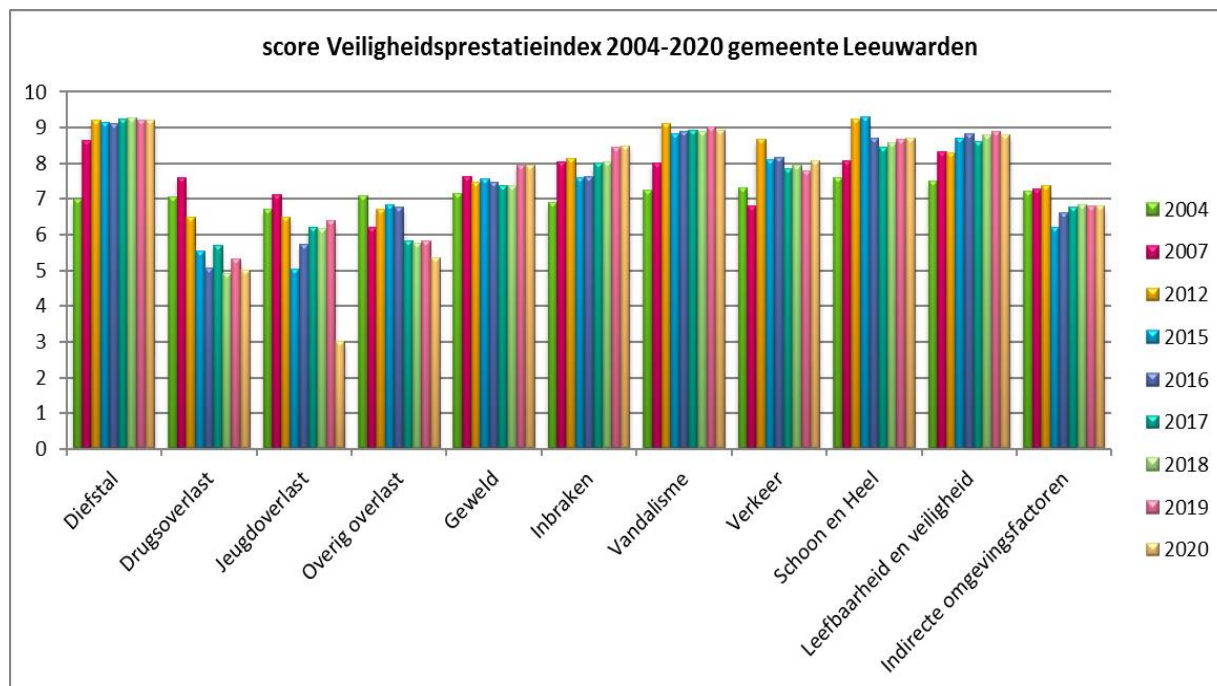
Onderstaande kaart toont de ontwikkeling van de gemiddelde score Veiligheidsprestatie-index 2004-2020 naar wijk/dorp.

Bron: VPI Gemeente Leeuwarden, bewerking Rapportage, Statistiek & Onderzoek

Totaalontwikkeling gemeente Leeuwarden (7,59 naar 7,22)

Onderstaande grafiek schetst de ontwikkelingen in gemeente Leeuwarden op de 11 thema's:

Oppvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 662 naar 621, winkeldiefstal afgenomen van 529 naar 416
- Drugoverlast: toegenomen van 541 naar 600
- Jeugdoverlast: toegenomen van 712 naar 1659
- Overig overlast: toegenomen van 537 naar 705
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 334 naar 275, mishandelingen toegenomen van 2411 naar 2568
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 459 naar 379
- Vandalisme: toegenomen van 741 naar 993
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 520 naar 428
- Schoon en Heel: afvalmeldingen afgenomen van 4668 naar 4634, groenmeldingen toegenomen van 2962 naar 3103, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 798 naar 1046
- Leefbaarheid en veiligheid: stabiel

Het algemene beeld vanuit politiecijfers:

Onderstaande informatie is afkomstig uit de 12 maand rapportage van politie.

Oppvallende stijgers:

Jeugdoverlast

Dit jaar valt de stijging van het aantal meldingen jeugdoverlast vanaf april op. Deze zijn gerelateerd aan de combinatie van coronamaatregelen en het mooie weer. In december is over het totaal weer een daling te zien.

Overvallen:

Het gaat in totaal om 6 overvallen, waarvan vier op een woning (3 in Leeuwarden en 1 in Grou). De andere twee overvallen vonden plaats op een snackbar en een avondwinkel in Leeuwarden. Er werden een 6-tal verdachten, waarvan 5 voor de woningoverval in Grou, aangehouden.

Verkeer:

In totaal vonden er 6 verkeersongevallen met dodelijke afloop plaats, waarvan 2 in de stad, een 2-tal op verschillende locaties op de Haak van Leeuwarden en in Weidum en Jelsum. In 3 gevallen

betrof het een eenzijdige ongeval en in de andere gevallen waren er meerdere voertuigen betrokken.

Cybercrime:

Bij cybercrime is een stijging te zien, waarbij de aantallen meldingen WhatsApp-fraude opvallen. Hierbij doet iemand zich voor als een vriend, familielid of bekende, en vraagt vervolgens om geld. Dit past ook in het landelijk beeld. Meer aandacht in de media, een andere wijze van registreren en de uitbreiding van aangiftemogelijkheden via internet dragen ook bij aan deze stijging. De laatste maanden van 2020 gaat het vooral om computervredebreuk, phishing, 1 euro boeking, link via sms, link via mail en marktplaats tikkie fraude. Als gevolg van Corona zien we de trend dat criminelen zich steeds meer op internet bevinden.

Inbraken (tuinhuis, schuur, garagebox):

De stijging van diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis wordt veroorzaakt door uitschieters in mei en juni. De buit betreft voornamelijk elektrische fietsen en gereedschap. Eind juni en begin juli zijn een tweetal verdachten aangehouden, waarvan een veelpleger. Hierna is direct een daling te zien. Lokmiddelen worden ingezet, zodra er sprake is van een duidelijke hotspot om naar een heterdaad situatie toe te werken. Er is met betrekking tot schuurtjes inbraken geen direct verband aangetoond met woninginbrekers.

Burengerucht:

De incidenten burenruzie en huiselijke twist zonder gevolgen, zijn gestegen. De stijging van burengerucht viel ook te verwachten. Mensen zijn door de coronamaatregelen meer thuis en leven daardoor meer op elkaars lip, waardoor irritaties sneller toenemen. De stijging wordt veroorzaakt door de stijging van burenruzie van 417 (2019) naar 609 (2020) en laat vanaf de maand april een stijging zien. Over het totaal is de grootste hotspot van burenruzie te zien in de wijken Oldegalileën en Bilgaard. In deze wijken gaat het om een aantal adressen waar meerdere incidenten werden geregistreerd. Verder is een verspreid beeld door de gehele gemeente te zien. Huiselijk twist is gedaald van 117 in 2019 naar 95 incidenten in 2020. De grootste hotspot van huiselijk twist is te zien in de wijken Heechterp en Bilgaard, gevolgd door de Vrijheidswijk.

Vernielingen:

De stijging van het aantal vernielingen is vooral te zien bij vernielingen van/aan auto gevolgd door vernieling van overige objecten. In april en mei werden veel vernielingen aan auto's in de wijk Huizum West gepleegd. Na een periode van extra inzet is daar de daling halverwege mei weer ingezet. De hotspot van vernieling van overige objecten zit in de binnenstad e.o. De Binnenstad is de hotspot als het gaat om vernielingen overige objecten. Deze laatste categorie vormt het grootste aandeel van de vernielingen gevolgd door de vernielingen aan auto's.

Geluidsoverlast:

Het aantal geluidsoverlastmeldingen laat na een daling in de eerste 4 maanden in de rest van het jaar in alle maanden een stijging zien t.o.v. de voorgaande jaren. In mei werden de meeste incidenten geregistreerd. In deze maand is een piek te zien in meerdere wijken. Over het totaal is de grootste hotspot is te zien in de Binnenstad, gevolgd door het Valeriuskwartier. Van de dorpen werden in Grou en Stiens de meeste incidenten geregistreerd.

Wapenhandel:

Onder deze categorie valt niet alleen de handel, maar ook bezit van vuurwapens en overige wapens. Het bezit van overige wapens is gedaald, maar het bezit en de handel van vuurwapens is gestegen. De handel in vuurwapens is te relateren aan een zaak in de eerste maanden van het jaar, waarbij de recherche een grootschalig onderzoek heeft verricht. Er zijn n.a.v. een heterdaadactie invallen gedaan en bij een pand aan de Groningerstraatweg zijn vuurwapens, onderdelen van wapens en explosieve stoffen gevonden.

Zedendelicten:

De lichte stijging van het aantal zedendelicten komt voort uit een stijging van het aantal aanrandingen, van 7 (2019) naar 20 (2020). Kijkend naar de afgelopen jaren zit het aantal aanrandingen weer op het niveau van 2017 en 2018. De categorie openbare schennis der eerbaarheid is licht gedaald.

Drugs/drankoverlast

Hieronder vallen overlast i.v.m. alcohol/drugs en openbare dronkenschap. De meeste maanden laten een stabiel of dalend beeld zien m.u.v. de maanden mei, juni en augustus. In deze maanden, waarvan in augustus de grootste stijging te zien is, ligt de hotspot in de Binnenstad.

Verkeersongeval met letsel:

Deze categorie laat over het totaal aantal incidenten in de helft van het jaar een daling zien. In de andere maanden gaat het om een lichte stijging m.u.v. de maand juni. In deze maand is het aantal incidenten t.o.v. 2019 meer dan verdubbeld. In deze maand is de hotspot te zien in de directe omgeving van de Binnenstad. Over het gehele jaar is de hotspot ook in de Binnenstad e.o. en op de Verlengde Schrans waar een kleinere hotspot is te zien.

Personen met verward gedrag:

De grootste hotspot van overlast door personen met verward gedrag is te zien in de Binnenstad met een uitwaai naar de Vlietzone. Het gaat in de meeste gevallen om personen die al bekend zijn bij de hulpverlening. Over het totaal is t.o.v. voorgaand jaar in de maand januari een stijging te zien, waarna de daling inzet tot augustus. In september is de grootste stijging te zien. Een klein aantal personen heeft gezorgd voor meerdere meldingen.

Opvallende Dalers

Gewelddelicten:

Over het algemeen laat het totaal aantal gewelddelicten, m.u.v. overval, een daling zien. Het aantal mishandelingen is in aantallen het meest gedaald, gevolgd door straatroof, openlijk geweld en (poging) moord doodslag.

Er vonden in totaal 24 zaken (poging) moord/doodslag plaats welke divers zijn, maar waarvan het merendeel in de relationele sfeer (4x HG) heeft plaatsgevonden.

In de eerste maanden werd na onderzoek n.a.v. een schietincident in Leeuwarden een aantal verdachten aangehouden. In februari is na een melding van een vermissing en het aantreffen van een overleden persoon in Koarnjum een Team Grootschalig Onderzoek opgestart. Dit onderzoek loopt nog. In mei werd er op een bekende van de politie geschoten in Heechterp, omdat deze zijn schuld nog niet had afgelost. In juni werd er een man uit Leeuwarden beschoten in de Goudenregenstraat in Leeuwarden, die daarbij gewond raakte. Na onderzoek werd een 26-jarige verdachte uit Leeuwarden aangehouden. Verder vond in juni de steekpartij plaats op het station waarbij het politieke verband onderdeel van onderzoek was.

In de laatste maanden werd een politiebeampte door een vluchtende auto met een verdachte tegen een muur gedrukt in Camminghaburen. Verder vonden er twee steekpartijen plaats, waarvan een gerelateerd aan huiselijk geweld. In de andere zaken ging het om bedreigingen met een mes, waarvan een t.o.v. een medewerker van de PI De Marwei.

Brand/ontploffing:

Deze categorie laat over het totaal een opvallende daling zien t.o.v. voorgaande jaren. Van het totaal van 24 zaken werden er de laatste maanden 10 geregistreerd, waarbij in 2 zaken de verdachte verward was en hiervoor is opgenomen. In een andere zaak gaat het om een inbraak woning, waarbij de verdachte ook brand heeft gesticht in de woning. Over het gehele jaar zijn er 5 verdachten aangehouden en zijn de betreffende zaken opgehelderd.

Vermogensdelicten:

Het aantal overige vermogensdelicten ligt in alle maanden van dit jaar lager. Het gaat voornamelijk om overige eenvoudige diefstal.

Drugshandel:

In de laatste periode van het jaar is de daling van de handel in harddrugs en het vervaardigen van softdrugs iets afgevlakt.

De focus van het criminaliteitsinterventie team (CIG) op hennep en drugsoverlast is sinds dit jaar verruimd en de politiecapaciteit wordt nu ook ingezet op andere verschijningsvormen van ondermijning. Voorts zijn er grotere onderzoeken gedraaid waarbij meerdere verdachten zijn aangehouden en zijn er door de burgemeester weer meer woningen gesloten (36), naar aanleiding van drugsvondsten. Ook zijn er ten tijde van Corona Meld Misdaad Anoniem (MMA) meldingen binnengekomen. Deze meldingen die betrekking hebben op overlast in combinatie met vermoeden

van drugshandel, zijn geregistreerd onder de incidentcode drugs/drankoverlast. Deze laatste categorie is wel gestegen.

Straatroven:

Het totaal aantal straatroven is gedaald. Het gaat in totaal om 17 straatroven, waarvan het merendeel in de stad (15, waarvan 7 in de binnenstad) en verder in Jelsum en Koarnjum. Alle zaken zijn in onderzoek (geweest) bij de District Recherche. In totaal zijn er 16 verdachten, waarvan de helft minderjarig, aangehouden en zijn 8 zaken opgelost.

Winkeldiefstallen:

Het aantal winkeldiefstallen en de vaak bijbehorende aanhoudingen laat sinds maart een opvallende daling zien. In de binnenstad en ook buiten het centrum zijn als gevolg van de coronamaatregelen veel minder winkels geopend. Alleen de noodzakelijke boodschappen worden veelal in de supermarkten gedaan. Door de maatregelen in de supermarkten is er meer controle. In april en mei is respectievelijk een verplaatsing te zien van winkeldiefstal naar Huizum Oost en de Oranjewijk. Na de versoepeling zet de daling van het aantal winkeldiefstallen zich voort tot en met juli. In de maanden augustus, september en oktober stijgen de winkeldiefstallen weer t.o.v. voorgaand jaar. Gevolgd door een daling in november en december in vergelijking met 2019.

Woninginbraken:

Het aantal gepleegde woninginbraken, zowel voltooide incidenten als pogingen daartoe, blijven (net als in 2019) dalen ten opzichte van het gemiddelde over de afgelopen 4 jaren. Echter over het gehele jaar is in de maanden maart, oktober en november een stijging te zien. In maart is na extra inzet in de wijk Bilgaard de daling weer ingezet. De grootste piek is in te zien in november. Na gezamenlijk onderzoek met het woninginbrakenteam zijn in het najaar twee notoire inbrekers aangehouden.

Diefstal af/uit/van voertuigen:

Dit is uiteindelijk over het gehele jaar gedaald met wat fluctuaties gedurende het jaar. Eind februari en begin maart was een stijging te zien. De meeste incidenten werden geregistreerd in september en oktober, waar de grootste hotspot te zien is in Bilgaard. In deze periode werden vooral accu's weggenomen uit scootmobielen. Ook de diefstal uit/vanaf motorvoertuigen laat over het totaal een daling zien en dezelfde pieken, maar daarbij zijn ook nog te zien in april en in augustus pieken te zien. De meeste incidenten werden ook geregistreerd in september en oktober, waarbij een verspreid beeld over de hele stad is te zien met een hotspot in de Vrijheidswijk. Na de aanhouding in september en oktober van een 3-tal verdachten voor verschillende zaken laat het aantal diefstallen in december een sterke daling zien.

Overlast dak- en thuislozen:

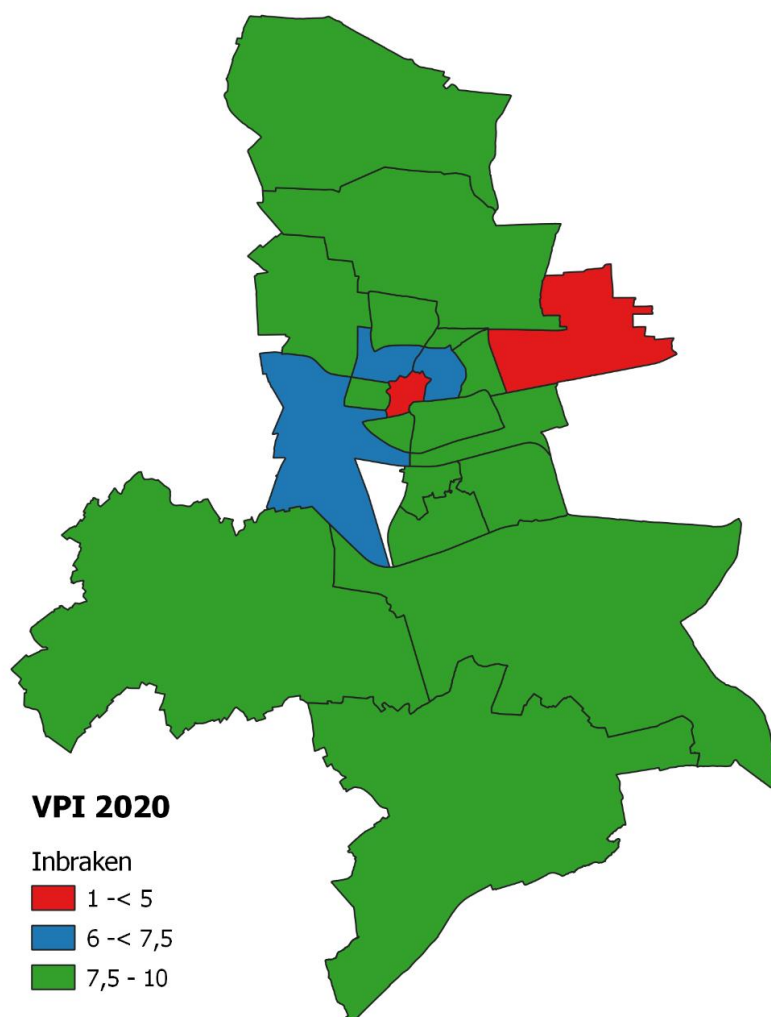
In de eerste maanden is nog een stijging te zien van de overlast, maar over de andere maanden van het jaar laat het aantal overlastmeldingen t.o.v. 2019 een daling zien. Het gaat in totaal om zo'n 55 personen, waarvan een 10- tal meerdere meldingen genereren. Het gaat om een bekende groep overlastplegers, waar veel hulpverlening bij betrokken is. De daling van het totaal aantal meldingen heeft een relatie met de coronamaatregelen. Hierdoor zijn er minder mensen op straat, die melding doen van ervaren overlast van zwervers op straat.

Diefstal brom-, snor-, fietsen:

De dalende trend van diefstal brom-, snor-, fietsen zet door. De grootste hotspot is nog steeds de Binnenstad e.o. Diefstal fiets laat in alle maanden een daling of stabiel beeld zien t.o.v. voorgaand jaar, m.u.v. september. In deze maand werden 8 verdachten aangehouden, waarbij in één zaak de lokfiets werd weggenomen vanaf een hotspotlocatie. Voor de bromfietsen is de grootste hotspot te zien in de Binnenstad, omgeving van de Oostersingel en een kleinere hotspot in het Valeriuskwartier.

Specifieke thema's in beeld vervat:

Inbraken:

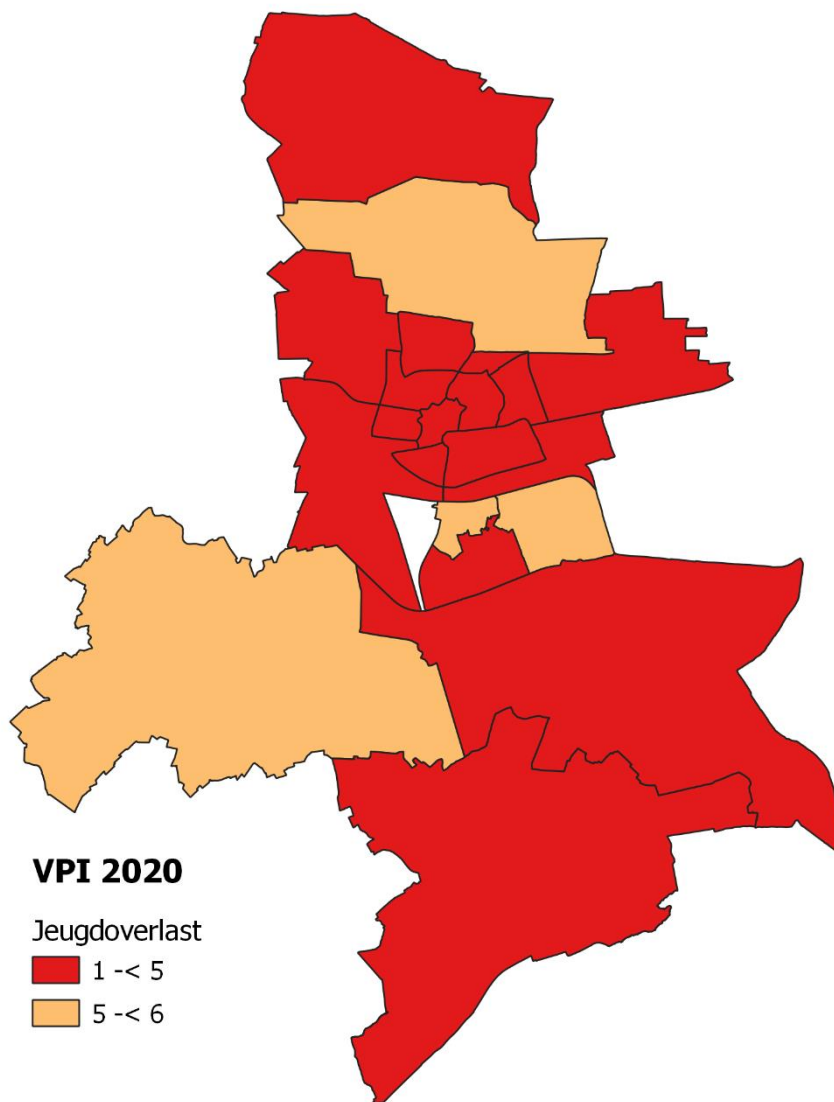

Toelichting politie:

Het aantal gepleegde woninginbraken, zowel incidenten voltooid als pogingen daartoe, blijven (net als in 2019) dalen ten opzichte van het gemiddelde over de afgelopen 4 jaren. In verband met de coronamaatregelen zijn de wijkgerichte preventieavonden op woninginbraken die in samenwerking met de gemeente werden gehouden tot nader bericht afgelast en verplaatst. Dat geldt ook voor de andere preventiemomenten, zoals “inbraak en cyber to go” in de wijk. Er is wel steekproefsgewijs door het basisteam in het DOR “digitaal gesurveilleerd” op onregelmatigheden. Verder is er naast communicatie via sociale media berichten regelmatig een digitaal spreekuur georganiseerd waar gericht aandacht is besteed aan preventie ter voorkoming van woninginbraken. Na de versoepeling van de maatregelen zijn de controles van politie en handhaving gericht op het Digitaal Opkopersregister (DOR) weer opgestart. Naar aanleiding hiervan is een 7-tal bestuurlijke rapportages opgesteld, waarin de geconstateerde onregelmatigheden in het opkopersregister zijn vastgelegd. De controle bij een aantal metaalhandelaren n.a.v. het gestolen bronzen beeld van een hond uit het Rengerspark heeft de nodige opschudding in de betreffende branche veroorzaakt.

In het najaar is onder regie van het woninginbrakenteam een onderzoek gestart naar in Leeuwarden gepleegde inbraken, er werden vanuit dit onderzoek 2 notoire inbrekers aangehouden.

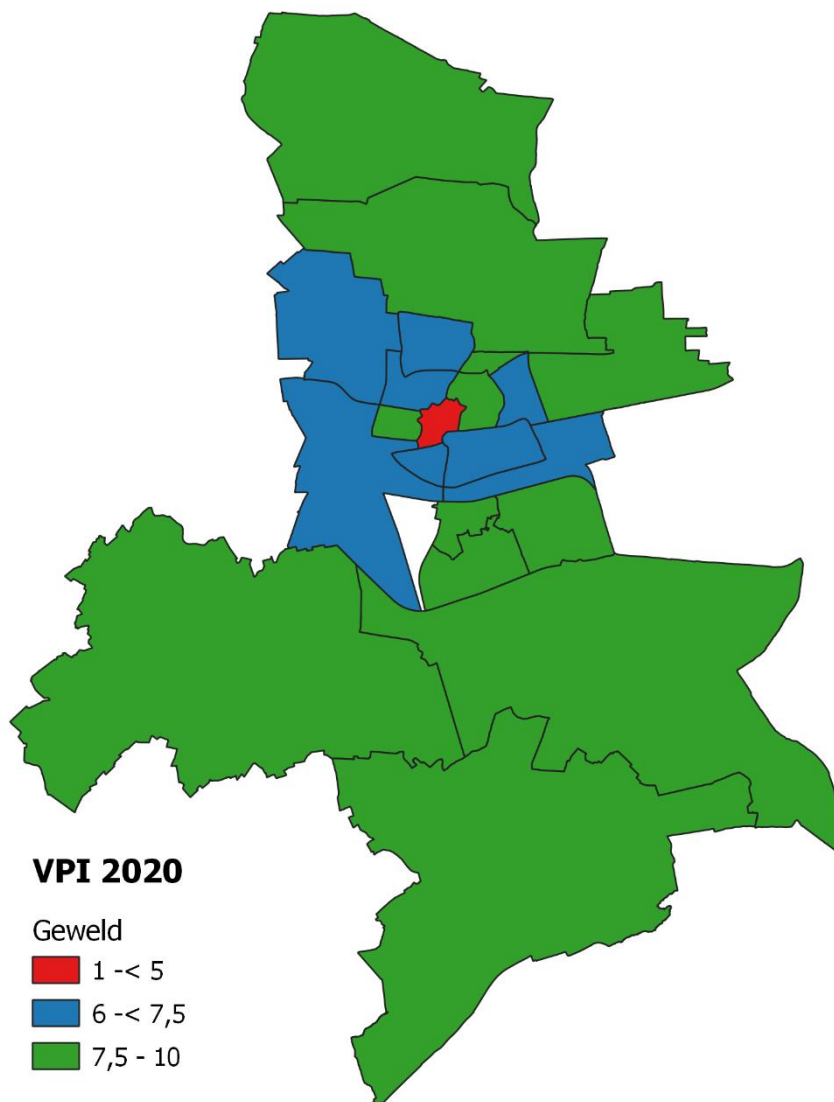
Overlast jeugd:

Toelichting:

De jeugdoverlast is in vrijwel elke wijk of dorp toegenomen. Per wijk wordt in de toelichting door politie ingezoomd op de problemen die met name zijn veroorzaakt door de Covid-19 pandemie.

Geweld:

Toelichting politie:

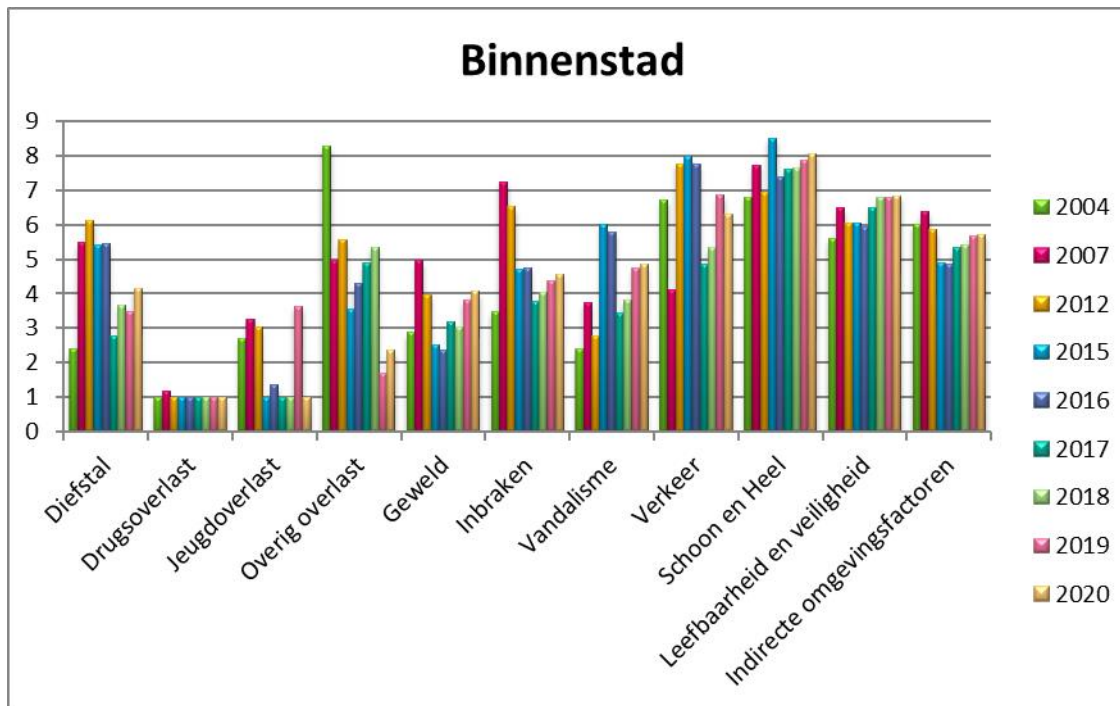
Over het algemeen laat het totaal aantal geweldsdelicten, m.u.v. overval, een daling zien. Het aantal mishandelingen is in aantallen het meest gedaald, gevolgd door straatroof, openlijk geweld en (poging) moord doodslag.

Score Veiligheidsprestatie-index

0-meting in 2004 en verloop 2004-2020 per wijk of dorp

1. Binnenstad

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
4,19	5,01	4,92	4,35	4,33	4,13	4,32	4,26

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 169 naar 146, winkeldiefstal afgenomen van 187 naar 129, zakkenrollerij afgenomen van 20 naar 9
- Drugoverlast: afgenomen van 181 naar 132
- Jeugdoverlast: toegenomen van 66 naar 106
- Overig overlast: afgenomen van 43 naar 27
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 54 naar 43, mishandelingen afgenomen van 466 naar 374
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 31 naar 14
- Vandalisme: toegenomen van 77 naar 97
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade toegenomen van 47 naar 58
- Schoon en Heel: stabiel
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 51% naar 38%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 33% naar 43%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 9% naar 14%

Toelichting politie/wijkagent:

Positief is dat de incidenten die de burgers met name treffen zijn afgenomen, zoals woninginbraken, drugoverlast, fietsendiefstal, bedreigingen en mishandelingen. Alle Corona maatregelen, zoals de grotendeels gesloten horeca en andere bedrijven, geen evenementen en thuiswerken hebben hier zeker in meegespeeld. De stijging van de jeugdoverlast is te verklaren doordat de jeugd niet naar school kon en ook door het mooie weer op straat is gaan hangen. Het samenwerken aan de veiligheid in de binnenstad met verschillende partijen, zoals natuurlijk het Toezichtsmodel is ook in dit Coronajaar goed verlopen.

In het afgelopen jaar is in de Binnenstad een daling te zien van het aantal bij de politie geregistreerde geweldsincidenten, winkeldiefstallen, verward/overspannen persoon en zwervers

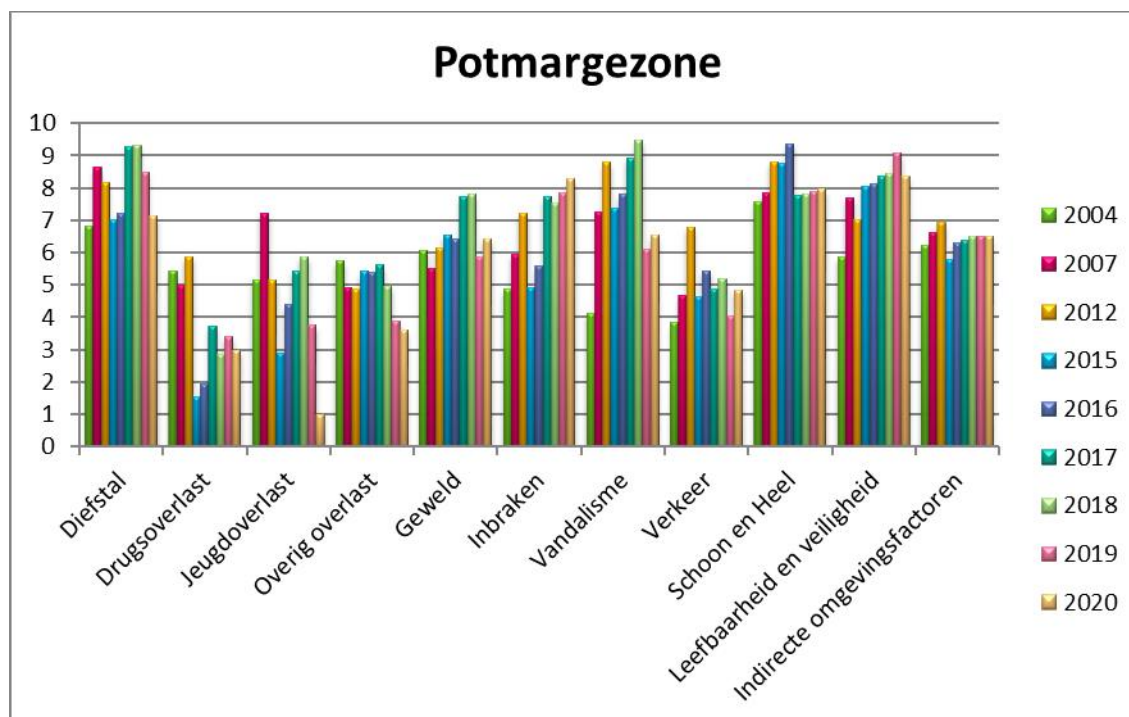
en drugs en drankoverlast en drugshandel. Een stijging is te zien bij het aantal meldingen over scooterdiefstallen, overlast door geluid, inbraken winkel en bedrijf, bezit vuurwapens, cybercrime, straatroof, vernielingen, brandstichting, aantastingdoor openbare orde delicten en overlast jeugd.

Verder is over het totaal in het afgelopen jaar een daling te zien van overlast door de bekende overlastplegers, welke deels zijn geregistreerd onder overlast dak en thuislozen (politieterm zwervers). Het betreft vooral dak en thuislozen en bewoners van diverse opvanglocaties. Over de gehele stad was in 2019 de grootste hotspot het station, waar een vijfde deel van de incidenten werd geregistreerd. De hotspots van dit jaar (2020) zijn verspreid over een 3-tal locaties in de Binnenstad, namelijk op en rond het Station, de Nieuwestad e.o. en de omgeving rondom de opvanglocatie van het Bonifatiusplein.

Aan meerdere personen van de overlast gevende doelgroep is mede o.b.v. de waarnemingen van de partners van handhaving een gebiedsverbod opgelegd. Een kleinere hotspot vormt de Centrale, waar in juni een bekende “draaideurbedelaar”, na een opgelegd gebiedsverbod voor de Binnenstad, actief werd.

2. Potmargezone

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
5,71	6,50	6,77	5,62	6,03	6,85	6,16	5,79

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 108 naar 91, winkeldiefstal toegenomen van 87 naar 102
- Drugoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 60 naar 100
- Overig overlast: stabiel
- Geweld: stabiel
- Inbraak: woninginbraken afgenomen van 30 naar 21
- Vandalisme: toegenomen van 102 naar 112
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 87 naar 54
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 251 naar 272
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 25% naar 29%, verhuiscensuur toegenomen van 18% naar 25%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 17% naar 20%

Toelichting politie/wijkagent:

Over het algemeen genomen is het erg rustig in de wijken. Het geschetste cijferbeeld komt overeen met het beeld dat de wijkagent heeft. De overlast is stabiel, maar sinds Corona deel uit maakt van ons leven is het aantal burenruzies vooral in de wijk Achter de Hoven gestegen. Verder valt het in delen van de wijk op dat daar steeds meer personen met psychische problemen komen te wonen. Deze bewoners veroorzaken regelmatig overlast. Omwonenden zijn vaak bang om hier melding van te doen.

De sociale controle in de volkswijk de Wielenpôlle is erg groot. Iedereen kent elkaar. Inbraken en drugoverlast zijn daar stabiel. Geweld- en vandalisme incidenten worden niet altijd gemeld.

De Schepenbuurt en Huizum Oost zijn wijken waar het over het algemeen al rustig is. In Huizum Oost zie je dat de cijfers jeugdoverlast wel licht gestegen zijn. Corona en het sluiten van de aldaar gevestigde scholen tijdens de corona epidemie zal daar zeker debet aan zijn. De stijging

jeugdoverlast/vandalisme zal voor een deel te maken hebben met de corona epidemie en het tijdelijk sluiten van de scholen in alle wijken van Leeuwarden.

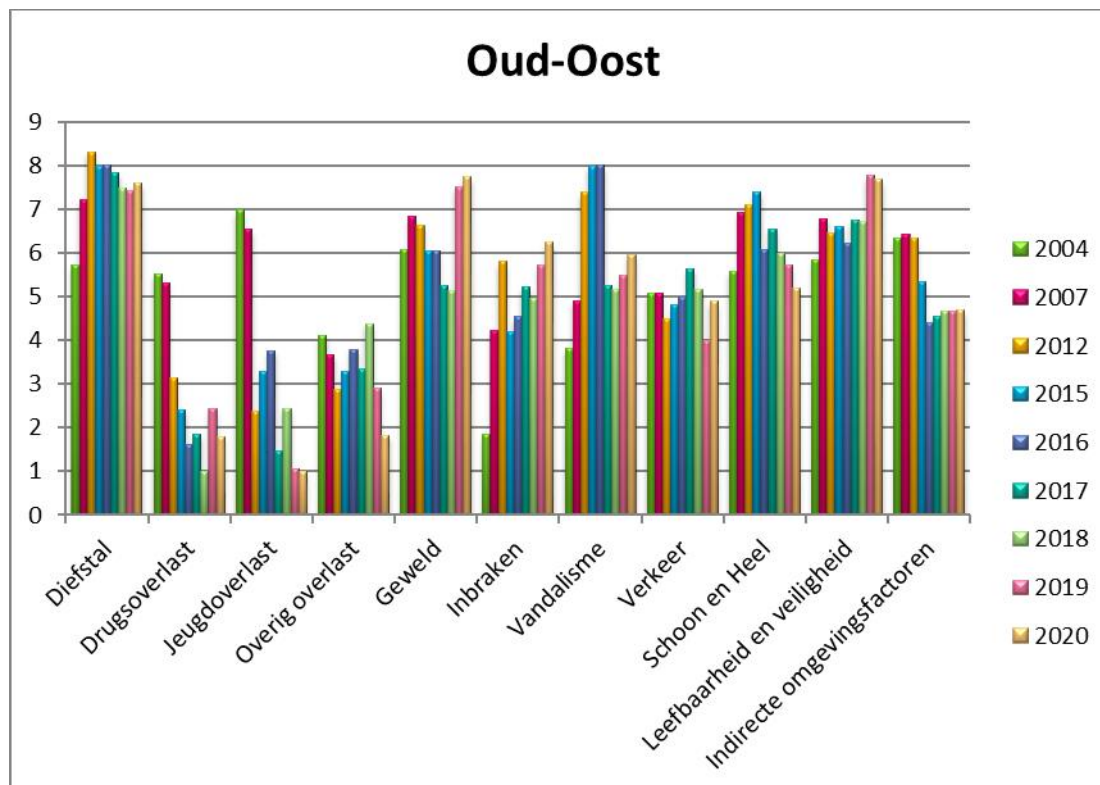
De inbraken zijn met ongeveer 30 % afgenomen. Het in de avonduren thuis zijn zal hier zeker een rol in spelen (Covid-19).

Voor de afname van het aantal verkeersongevallen is geen duidelijke verklaring, maar is mogelijk te relateren aan minder verkeersbewegingen door de coronamaatregelen.

Het aantal winkeldiefstallen vond plaats in de supermarkten en is in al deze winkels gestegen t.o.v. 2019.

3. Oud-Oost

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
5,30	5,92	5,56	5,32	5,12	4,80	5,10	5,06

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 109 naar 85, winkeldiefstal afgenomen van 105 naar 37
- Drugoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 158 naar 307
- Overig overlast: toegenomen van 88 naar 139
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 59 naar 46, mishandelingen toegenomen van 376 naar 415
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 127 naar 64
- Vandalisme: toegenomen van 147 naar 163
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 65 naar 40
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 732 naar 928, groenmeldingen toegenomen van 251 naar 266, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 81 naar 152
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 33% naar 27%, verhuisceneidheid toegenomen van 19% naar 32%

Toelichting politie/wijkagenten:

Tjerk Hiddes en Cambuursterhoek:

Fietsendiefstallen in de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek zijn laag. In 2020 waren het er 16 en deze vonden vooral plaats rondom het Cambuurplein. Dit winkelgebied, waar een 3-tal supermarkten en 2 drogisterijen zijn gevestigd, werd ook in 2020 druk bezocht. Het aantal incidenten winkeldiefstal in de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek is gedaald t.o.v. 2019. Het grootste deel is gepleegd op het Cambuurplein.

Drugoverlast

Drugoverlast is stabiel. Er is een aantal meldingen geweest in de gehele wijk maar deze meldingen hadden weinig tot geen relatie tot elkaar.

Jeugdoverlast

De meldingen jeugdoverlast scoorden hoog en hadden onder andere te maken met de lockdown. Overlast locaties waren vooral rondom de scholen in de wijk en na schooltijd. Er was weinig te doen voor de jeugd en men zocht elkaar op in de straat. Veel meldingen hadden te maken met een groep jeugd welke in de wijk Cambuursterhoek elkaar opzocht. De jongeren woonden met elkaar in een instelling en stonden buiten ook bij elkaar waarna melding werd gedaan door omwonenden. Bij controles en navraag bleek het niet altijd om overlast te gaan maar deed men melding in verband met overtreden coronaregels.

Overige Overlast

Opvallend was dat er in de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek veel overlast was met betrekking tot lachgas. Vooral gebruik in en handel vanuit woningen met betrekking tot overlast nam behoorlijk toe. Het aantal meldingen geluidsoverlast was erg hoog in de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek, een mogelijke verklaring kan de Covid-19 crisis zijn.

Geweld

In de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek is een aantal mishandelingen geweest maar in verhouding niet hoog was dit geen hoog aantal. Wel waren er veel ruzie/twisten en burenruzies. Mogelijke oorzaak kan de Covid-19 crisis zijn. Wel betrof dit een aantal burenruzies die al langere tijd spelen en waarbij veel meldingen zijn gedaan.

Inbraken

Woninginbraken zijn afgenomen en opvallend was dat de meeste woninginbraken in de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek in de omgeving van de Groningerstraatweg en het Zamenhofpark waren. De inbraken vonden vooral plaats nadat een bekende woninginbreker zich in de wijk had gevestigd. De inbraken vonden ook vooral plaats rondom zijn woning. Nadat deze persoon was aangehouden nam het aantal woninginbraken sterk af.

Vandalisme

Aantal meldingen van vandalisme was in de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek erg laag en toename meldingen vond vooral plaats in de overige wijken van Oud Oost.

Verkeer

Geen bijzonderheden.

Schoon en heel

Opvallend is dat er vaker grofvuil wordt gestort in de wijk.

Leefbaarheid en veiligheid

Er wordt in wijk Tjerk Hiddes al een tijd groot onderhoud, renovatie en nieuwbouw uitgevoerd door Elkien, dit kan een reden zijn dat de sociale cohesie iets minder is. Ook zijn er veel studentenwoningen.

Bloemenbuurt en Oldegalileën:

Dat een bijzonder jaar bijzondere cijfers opleverde was wel te verwachten. Door alle maatregelen als gevolg van het Coronavirus vond er een enorme verschuiving plaats in de cijfers. De bewoners, ook die van de Bloemenbuurt en Oldegalileën, jong en oud, waren meer dan ooit thuis of in de directe omgeving van hun woning. Dit had deels een positieve invloed op de cijfers maar uiteraard ook negatieve invloed.

De scherpe daling in de diefstallen en inbraken had natuurlijk veel te maken met bovenstaande.

De inwoners van de wijk waren veel meer thuis en winkels waren (deels) gesloten wat de inbreker en/of dief veel minder kansen bood om iets weg te nemen. Ook het aantal aanrijdingen nam sterk af. Ook dit had natuurlijk veel te maken met veel minder reisebewegingen.

Helaas had het vele thuisblijven ook nadelige effecten. Er werd veel meer overlast ervaren in de directe woonomgeving. Overlast door jeugd, die niet naar school kon en vertier in de buurt zocht. Overlast door burenen en overlast die gezien werd in de openbare ruimte in de wijk. Natuurlijk is het jammer dat deze cijfers stegen, positief is het echter dat er zoveel gemeld werd.

Samen met de gemeentelijke handhavers en jongerenwerkers werd getracht hier op een dusdanige wijze op te acteren zodat er geen excessen plaatsvonden en de wijk toch leefbaar bleef. Gelet op

de stijging van cijfers als jeugdoverlast en mishandelingen (lees hierbij vooral ruzie waarbij politie-inzet voorkwam dat er daadwerkelijk geweld werd gebruikt) een grote uitdaging.

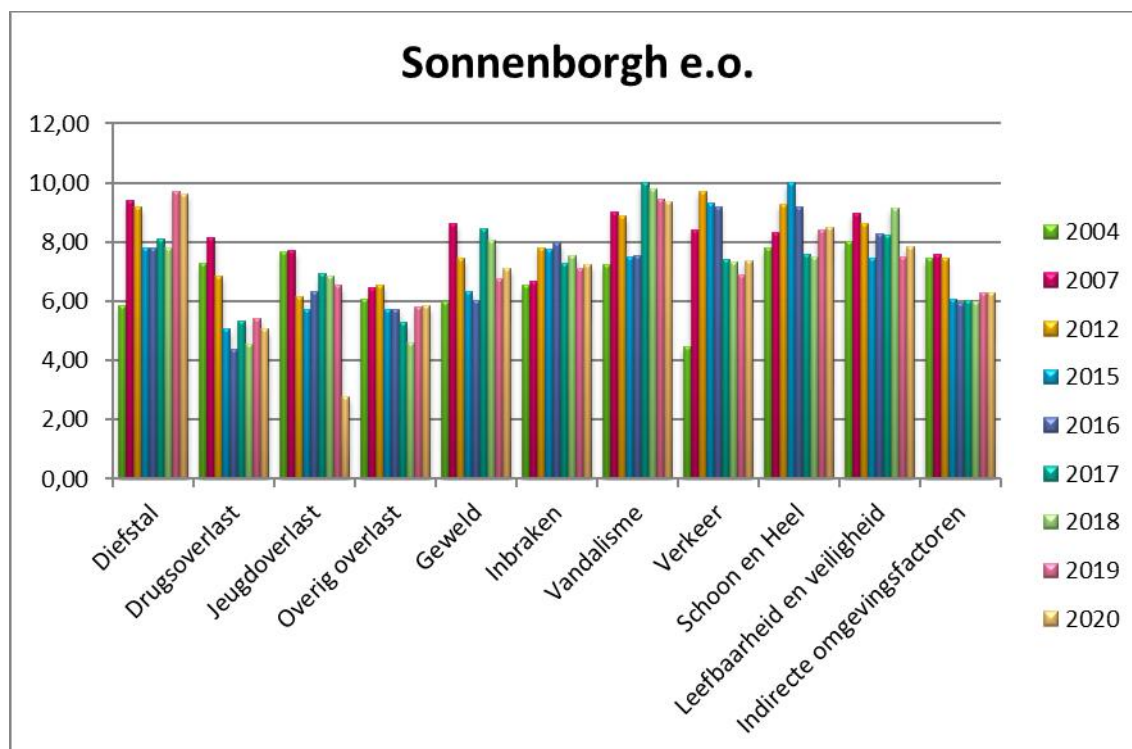
Vlietzone:

In de Vlietzone heeft de hulpverlening kortere lijnen georganiseerd, waardoor problematiek met bewoners met zorg sneller wordt opgepakt. Na het plaatsen van camera's in de wijk is de overlast op die locaties verbeterd. De camera's zijn later in 2020 verwijderd. Als het gaat om jeugdoverlast is er een verplaatsing te zien naar een locatie aan de Oldegalileën. Samen met politie en jongerenwerkers wordt getracht de overlast te verminderen. Het gaat om lokale jeugd en hun vrienden uit andere wijken.

In de gehele gemeente is een stijging te zien van burengerucht en dat geldt ook voor dit gebied. In deze periode is het aandeel studenten veel lager. Verder is er een aantal locaties en panden waar sprake is van drugsoverlast. Er wordt intensief met partners samengewerkt om de problematiek in de Vlietzone te verbeteren. Voor sommige zaken is een lange adem nodig om een zichtbare verbetering in de wijk gedaan te krijgen. In de laatste periode van het jaar zijn weer een aantal integrale controles uitgevoerd.

4. Sonnenborgh e.o.

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
6,80	8,14	7,87	6,91	6,90	7,09	7,15	6,90

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 47 naar 61, diefstal uit/vanaf motorvoertuig afgenomen van 16 naar 9
- Drugoverlast: toegenomen van 21 naar 29
- Jeugdoverlast: toegenomen van 26 naar 73
- Overig overlast: stabiel
- Geweld: mishandelingen toegenomen van 105 naar 127, zedenmisdrijven afgenomen van 10 naar 4
- Inbraken: stabiel
- Vandalisme: toegenomen van 46 naar 57
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 44 naar 28
- Schoon en Heel: groenmeldingen toegenomen van 143 naar 155, weg-straatmeubilairmeldingen toegenomen van 44 naar 50
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 24% naar 17%

Toelichting politie/wijkagent:

In de Transvaalwijk & Rengersparkbuurt was er in november een opvallende piek van woninginbraken te zien. Hiervoor is een aantal verdachten aangehouden. In 2019 zijn er nog hotspots van fietsdiefstal te zien bij het zwembad en de hogescholen in het gebied, maar het afgelopen jaar is naast diefstal bij de hogescholen een verspreid beeld in de wijk te zien. Het Rengerspark is een hotspot als het gaat om een plek waar jongeren met elkaar rondhangen. De meldingen jeugdoverlast kwamen verspreid uit de wijk. De stijging van mishandeling laat hier een stabiel beeld zien t.o.v. voorgaand jaar. Het gaat om ruzie/twist. Ook het aantal meldingen van vernielingen in de wijk is stabiel.

In de andere wijken van dit gebied valt er ook meer op doordat bewoners meer thuis zijn. Drugoverlast wordt eerder waargenomen en gemeld. Door zogenaamde “korte klapacties” van het CIG (CriminaliteitsInterventieGroep) is hierop geïnvesteerd. Dit heeft geresulteerd in de

bestuursrechtelijke sluiting van een aantal woningen in het Valeriuskwartier en een woning in de Vogelwijk.

De jeugd ging minder naar school en zocht een uitlaatklep op straat waardoor meer overlast werd ervaren en gemeld. Dit speelt vooral bij de voetbalclub van Frisia en de naaste omgeving. Een andere locatie in het begin van het jaar is de speeltuin aan de Merelstraat.

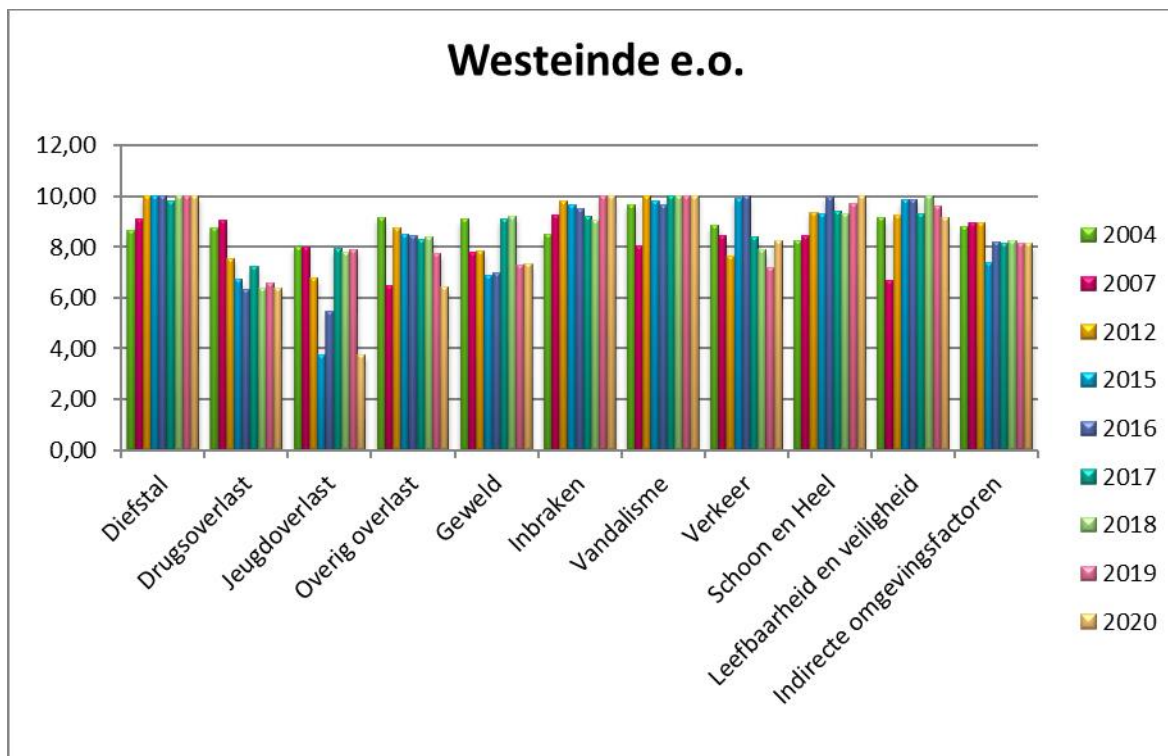
Tevens valt de stijging op van het aantal mishandelingen, waarbij het vooral gaat om ruzie/twist. Dit heeft een relatie met het feit dat bewoners meer thuis zijn en dicht op elkaar leven, waardoor er meer overlast/ergernis wordt ervaren en gemeld. Daarnaast wonen in het Valeriuskwartier meerdere mensen die begeleiding krijgen via de zorg. Deze zorg vond door de maatregelen ook anders/minder plaats en heeft ook voor een stijging van het aantal meldingen gezorgd. Daarnaast is er een aantal vaste bewoners met onbegrepen/verward gedrag die voor meerdere meldingen hebben gezorgd.

De daling van het aantal verkeersongevallen is dan weer een positief effect van de genomen maatregelen.

De stijging fietsendiefstal wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal weggenomen bromfietsen. De meeste fietsen en bromfietsen werden weggenomen uit het Valeriuskwartier e.o. Er werd een verdachte uit de wijk op heterdaad betrapt bij het wegnemen van een fiets. Zodra er een duidelijke hotspotlocatie in beeld is dan wordt een lokfiets of bromfiets ingezet.

5. Westeinde e.o.

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
8,81	8,20	8,70	8,21	8,43	8,73	8,50	8,03

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 8 naar 13, winkeldiefstal afgenomen van 9 naar 0
- Drugsoverlast: toegenomen van 1 naar 4
- Jeugdoverlast: toegenomen van 15 naar 61
- Overig overlast: toegenomen van 2 naar 16
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 6 naar 1, mishandelingen toegenomen van 27 naar 33
- Inbraken: woninginbraken toegenomen van 6 naar 12
- Vandalisme: toegenomen van 13 naar 16
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 7 naar 3
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 62 naar 71, groenmeldingen afgenomen van 162 naar 125, weg- straatmeubilairmeldingen afgenomen van 22 naar 18
- Leefbaarheid en veiligheid: verhuisgeneigdheid toegenomen van 5% naar 11%

Toelichting politie/wijkagent:

In Westeinde zijn de bewoners het afgelopen jaar meer thuis geweest en wordt er meer overlast gemeld.

Drugsoverlast wordt ook eerder waargenomen. Voor Westeinde geldt ook dat de jeugd minder naar school ging en niet kon sporten en daardoor een andere uitlaatklep zocht. De jeugd ontmoette elkaar veelal bij de plaatselijke voetbalclub Frisia en de speeltuin Paulus Akkermanwei. Vanaf deze hotspots kwamen de meeste meldingen. Het toezicht op deze locaties is samen met de ketenpartners, gemeente en Jongerenwerk Wellzo, geïntensiveerd. Tevens zijn er een aantal gesprekken gevoerd met overlastgevende jongeren uit de wijk in het bijzijn van de ouders. Verder vonden er een aantal incidenten bij de school op de Douwe Kalmaleane plaats. Deze hadden betrekking op onderlinge ruzies tussen jeugd van andere scholen uit andere wijken van Leeuwarden. De hoeveelheid vandalisme meldingen lijkt gepaard te gaan met de stijging van overlast jongeren.

Verder was er in het begin van de donkere dagen een korte inbrakenpiek. Het gaat om daders die in de gehele stad actief zijn geweest. Na de aanhouding van een aantal notoire inbrekers is het totaal aantal inbraken weer gedaald.

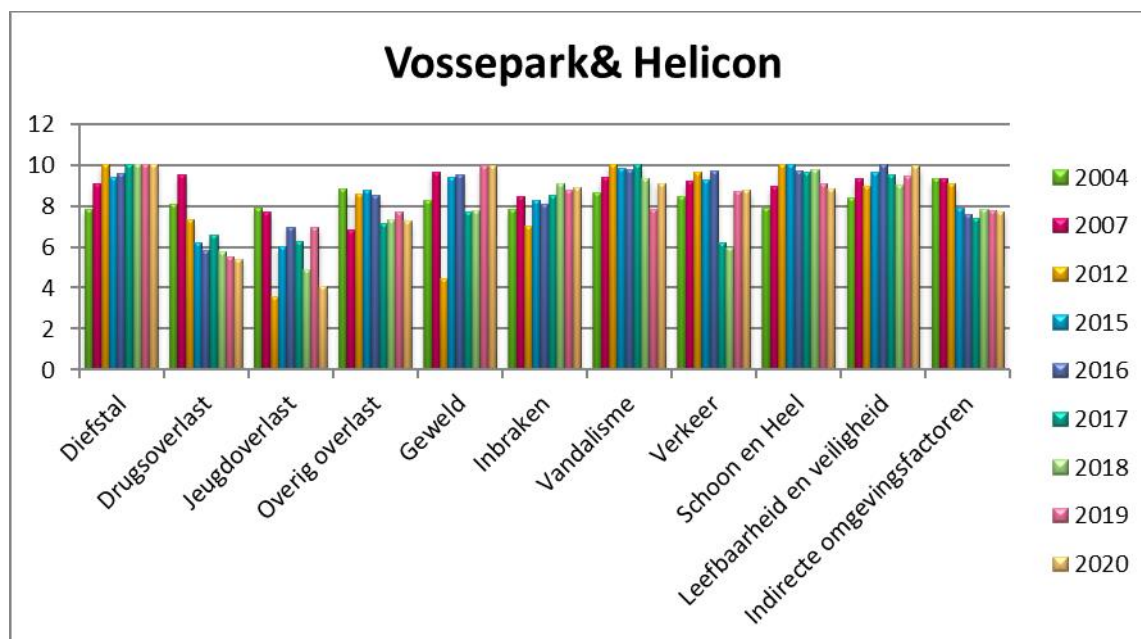
Mishandelingen, waarbij het vooral gaat om ruzie/twist in de relatiesfeer, is deels te relateren aan de maatregelen, waardoor men vaker en langer op elkaars lip zit.

De daling van het aantal verkeersongevallen heeft een relatie met de lockdowns waardoor er dus minder reisebewegingen zijn.

6. Vossepark & Helicon

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
8,30	8,88	7,88	8,49	8,53	7,87	8,33	8,16

Opvallende zaken:

- Diefstal: stabiel
- Drugoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 36 naar 56
- Overig overlast: stabiel
- Geweld: stabiel
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 15 naar 12
- Vandalisme: afgenomen van 44 naar 18
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 21 naar 15
- Schoon en Heel: afvalmeldingen afgenomen van 98 naar 88, groenmeldingen toegenomen van 63 naar 83, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 25 naar 46
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 18% naar 24%, verhuiscandidate afgenomen van 28% naar 13%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 6% naar 8%

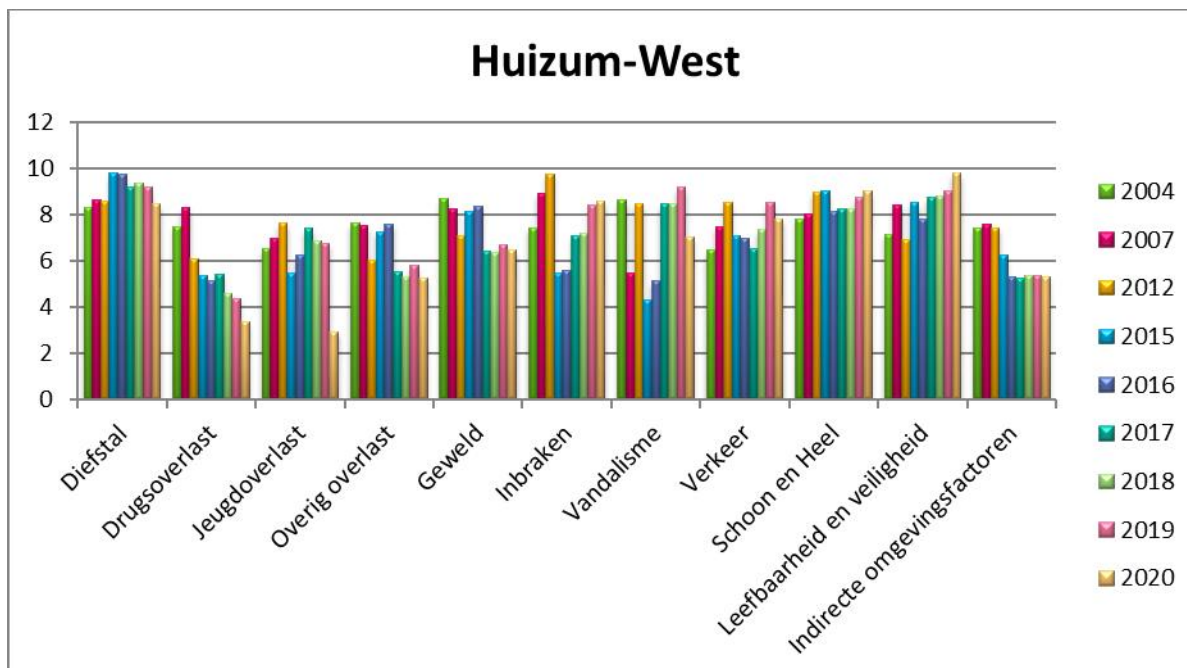
Toelichting politie/wijkagent:

De jeugdoverlast is voor een deel verspreid over beide wijken. Het overgrote deel van de overlast speelt zich af rond het Westerpark en dan vooral aan de zijde van de Molenstraat en Westerparkstraat. De toename van de overlast is gerelateerd aan de Coronamaatregelen, gecombineerd met het mooie weer, waardoor de jeugd minder naar school ging, meer thuis was en daardoor meer op straat te vinden was.

Doordat meer mensen thuis waren, ontstonden er sneller ergernissen die mogelijk meer meldingen hebben gegenereerd. De daling van het aantal inbraken houdt mede verband met het feit dat bewoners meer thuis waren en er daardoor meer toezicht en sociale controle was. De afname van het aantal verkeersongevallen kan ook worden toegeschreven aan minder verkeersbewegingen i.v.m. de Coronamaatregelen.

7. Huizum-West

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
7,62	7,91	7,62	7,07	6,97	6,97	7,26	6,61

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 43 naar 48, diefstal uit/vanaf motorvoertuig afgenomen van 12 naar 7
- Drugsoverlast: toegenomen van 18 naar 48
- Jeugdoverlast: toegenomen van 29 naar 85
- Overig overlast: toegenomen van 26 naar 34
- Geweld: mishandelingen toegenomen van 105 naar 134
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 33 naar 27
- Vandalisme: toegenomen van 40 naar 131
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel toegenomen van 2 naar 7, verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade toegenomen van 15 naar 21
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 190 naar 200, groenmeldingen afgenomen van 87 naar 70
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 20% naar 29%, verhuiscandidate afgenomen van 19% naar 7%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar afgenomen van 20% naar 12%

Toelichting politie/wijkagent:

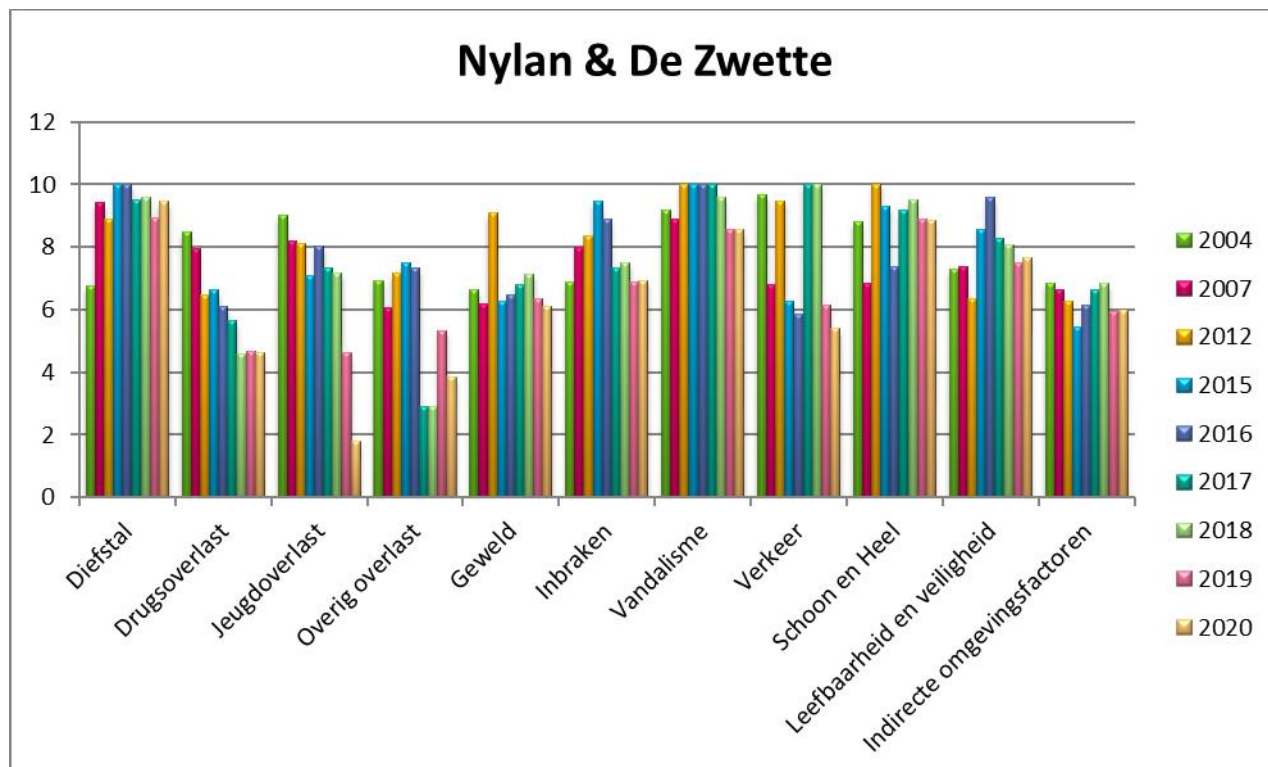
De Coronamaatregelen hebben de cijfers voor 2020 gedeeltelijk beïnvloed. Zo is de jeugdoverlast flink gestegen ten opzichte van 2019. Er is meer toezicht geweest in de parken en dat heeft ook de nodige meldingen in het politiesysteem gebracht.

Het aantal gepleegde woninginbraken is beïnvloed omdat er door Corona meer thuis is gewerkt en er daardoor meer toezicht is geweest.

Vandalisme is sterk gestegen. In april en mei zijn veel vernielingen aan auto's in de wijk Huizum West gepleegd. Na een periode van extra inzet is daar de daling halverwege mei weer ingezet. Het aantal meldingen drugsoverlast is toegenomen. Een aantal adressen in de wijk heeft gezorgd voor meerdere incidenten. Het gaat vooral om adressen waar de overlast te maken heeft met drugsgebruik. In 2020 kwamen er meerdere meldingen binnen over het dealen van drugs in parken. Mogelijk is er een verband met de aanwezigheid van meer jeugdige bezoekers in het park.

8. Nijlân & De Zwette

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
7,65	7,48	7,94	7,74	7,78	7,31	6,60	6,24

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 22 naar 16, diefstal uit/vanaf motorvoertuig toegenomen van 1 naar 7, winkeldiefstal afgenomen van 20 naar 10
- Drugsoverlast: afgenomen van 15 naar 12
- Jeugdoverlast: toegenomen van 28 naar 35
- Overig overlast: toegenomen van 9 naar 29
- Geweld: bedreigingen toegenomen van 7 naar 11, mishandelingen toegenomen van 92 naar 98
- Inbraken: woninginbraken toegenomen van 11 naar 18, inbraken in bedrijven/instellingen afgenomen van 14 naar 9
- Vandalisme: toegenomen van 27 naar 32
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel toegenomen van 3 naar 8
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 94 naar 173, groenmeldingen toegenomen van 103 naar 116
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 30% naar 35%, verhuiscapaciteit afgenomen van 20% naar 18%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar afgenomen van 16% naar 13%

Toelichting politie/wijkagent:

In de wijk Nijlân is de invloed van de Coronamaatregelen ook merkbaar. Het aantal fietsendiefstallen is in 2020 over het geheel gedaald. In 2019 werden er meerdere fietsen weggenomen bij het Friesland College aan de Julianalaan. In 2020 werd er op die locatie geen enkele fiets als gestolen aangegeven, omdat de school door de maatregelen veelal gesloten was.

Het aantal diefstallen uit/vanaf motorvoertuigen is gestegen t.o.v. 2019, waarvan een piek in september. In deze maand was ook een stijging in andere wijken van de stad te zien. In september en oktober is een aantal verdachten aangehouden, waarna de daling is ingezet.

De jeugdoverlast is toegenomen. Onder invloed van de maatregelen, weinig schoolbezoek en het mooie weer, zocht de jeugd elkaar vooral op straat op.

Het aantal woninginbraken is toegenomen. Nadat een verdachte is aangehouden voor een aantal insluipingen in een verzorgingstehuis is de daling weer ingezet.

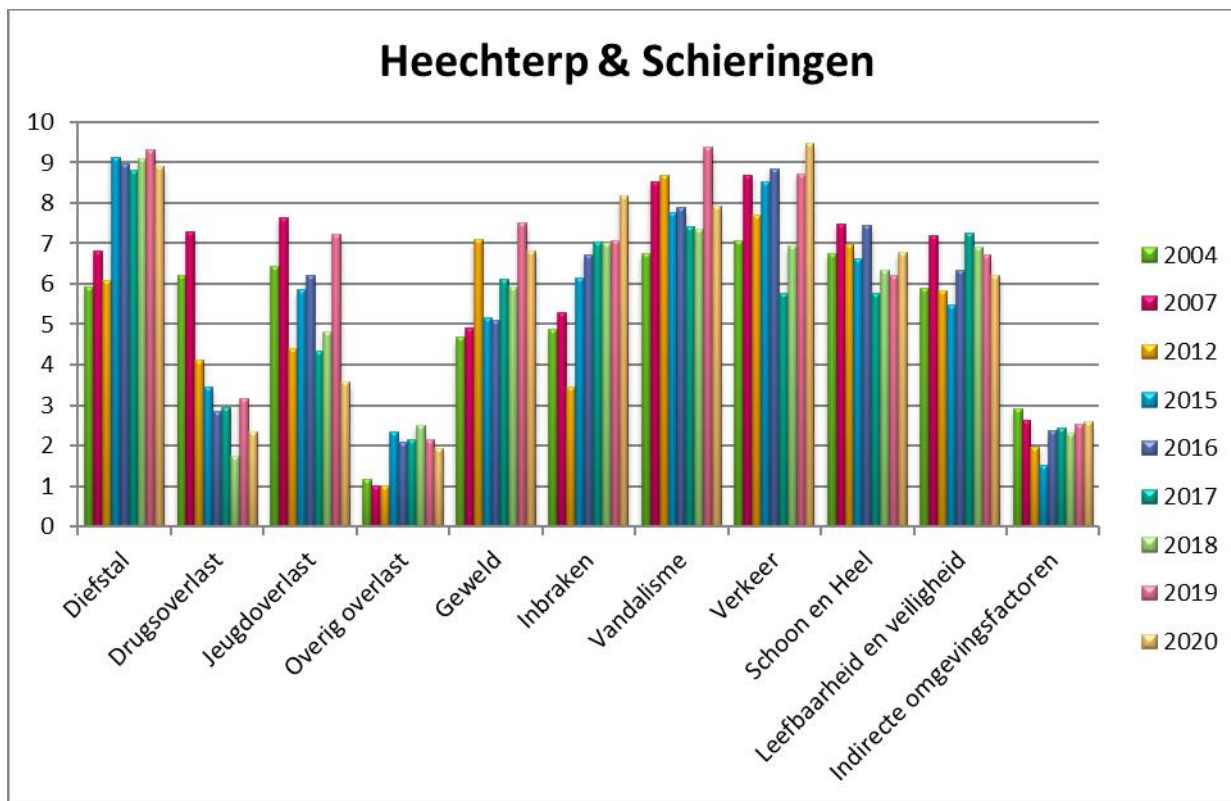
Geweld is toegenomen. Op een aantal adressen zijn meerdere incidenten geweest van bedreigingen en mishandelingen. Dit heeft invloed gehad op de cijfers.

Op het bedrijventerrein De Zwette was het over het gehele jaar opvallend rustig, waar het gaat om criminaliteit en overlast. Het aantal incidenten inbraken bedrijf is t.o.v. 2019 gedaald. In 2019 was er in juni nog een piek te zien, waardoor het aantal bedrijfsinbraken opvallend steeg. In 2020 gaat het om enkele inbraken verspreid over het gehele jaar.

Het aantal diefstallen uit/vanaf motorvoertuigen is gedaald t.o.v. 2019. Wel zijn er in 2020 meer incidenten diefstal fiets geregistreerd dan in 2019.

9. Heechterp & Schieringen

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
5,17	5,90	4,95	5,36	5,60	5,37	6,14	5,62

Opvallende zaken:

- Diefstal: winkeldiefstal toegenomen van 6 naar 43
- Drugoverlast: toegenomen van 37 naar 50
- Jeugdoverlast: toegenomen van 11 naar 31
- Overig overlast: toegenomen van 34 naar 38
- Geweld: bedreigingen toegenomen van 19 naar 28, mishandelingen toegenomen van 202 naar 220
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 31 naar 13, inbraken in bedrijven/instellingen afgenomen van 11 naar 6
- Vandalisme: toegenomen van 23 naar 66
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 18 naar 8
- Schoon en Heel: afvalmeldingen afgenomen van 998 naar 414, groenmeldingen toegenomen van 59 naar 68, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 10 naar 17
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 34% naar 46%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 27% naar 34%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar afgenomen van 19% naar 14%

Toelichting politie/wijkagent:

De stijgingen van het aantal winkeldiefstallen is met name veroorzaakt door een stijging van winkeldiefstallen bij de Mediamarkt (De Centrale) en de AH (Emmakade). De beperkingen rond de Covid-19 crisis hebben in de eerste maanden geleid tot een daling, maar na gewenning van alle winkelregels en het beperkt aantal geopende winkels is de stijging daar alsnog in gezet.

De stijging van drugoverlast heeft deels een relatie met de huisvesting van een aantal bewoners die bij hun verslavingsproblematiek worden begeleid door diverse hulpverleningsorganisaties. Tevens is er extra aandacht gevraagd voor de klachten over dealers en gebruikers in de omgeving van de Eikenstraat. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een aantal zogenaamde “korte klapacties” van

het CIG. Hierbij is drugs aangetroffen in woningen. Op basis hiervan heeft de burgemeester deze woningen voor een periode gesloten.

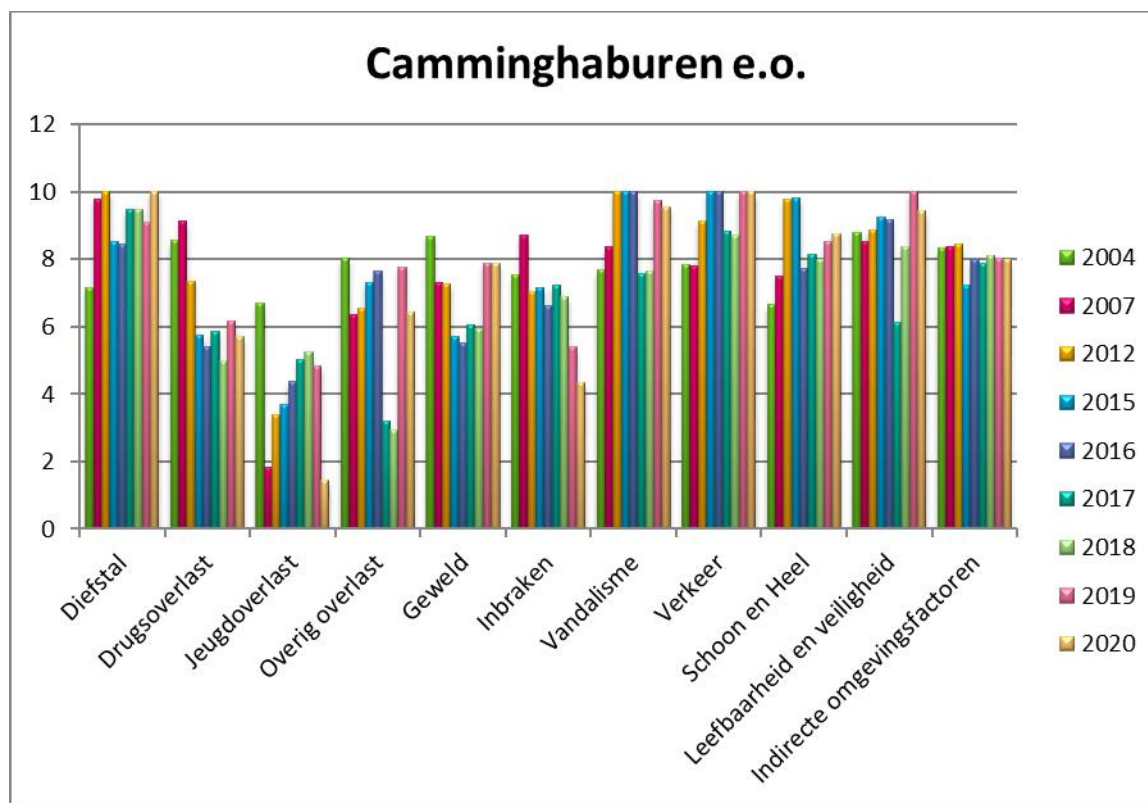
De stijging van bedreigingen en andere geweldsmeldingen lijken (mede) te ontstaan door Corona. Veel bewoners die normaliter ambulante thuisondersteuning krijgen, werden aanzienlijk minder fysiek bezocht door hulpverleners, waardoor er minder de toezicht was en de bewoners vervallen in oude patronen m.b.t. psychische- en verslavingsproblematiek. Hierdoor “glijden zij verder af” met dit soort uitingen tot gevolg.

De jeugdoverlast is beïnvloed door Corona waarbij scholen dicht geweest zijn en de jeugd zich op straat of in parken verzamelde. Hiervoor is extra toezicht ingezet, waardoor er meer registraties zijn vastgelegd. De stijging in de vandalismecijfers is hierdoor deels ook te verklaren.

Extra toezicht en sociale controle doordat mensen meer thuis zijn heeft invloed op de forse daling van de inbraken. De forse daling in de afvalmeldingen heeft te maken met het beëindigen van de pilots van vorig jaar waardoor de betrokkenheid is gedaald. Het leeft minder en er wordt minder actief gemeld. Minder reisbewegingen hebben invloed op de daling van de verkeersongevallen.

10. Camminghaburen e.o.

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
7,91	7,72	7,90	7,43	7,35	6,89	7,86	7,35

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 33 naar 15, diefstal uit/vanaf motorvoertuig afgenomen van 13 naar 5
- Drugoverlast: toegenomen van 22 naar 36
- Jeugdoverlast: toegenomen van 58 naar 119
- Overig overlast: toegenomen van 27 naar 63
- Geweld: mishandelingen toegenomen van 121 naar 177
- Inbraken: woninginbraken toegenomen van 37 naar 50, inbraken in bedrijven/instellingen toegenomen van 2 naar 10
- Vandalisme: toegenomen van 44 naar 56
- Verkeer: stabiel
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 260 naar 284, groenmeldingen afgenomen van 321 naar 267, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 48 naar 58
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 11% naar 20%, verhuiscandidate toegenomen van 5% naar 12%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 10% naar 12%

Toelichting politie/wijkagent:

Het aantal fietsdiefstallen laat ook in de wijk Camminghaburen een daling zien. Normaal is een hotspot te zien in het winkelcentrum en een grotere hotspot bij het station. In 2020 gaat het op beide locaties om een enkele gestolen fiets. In dit jaar is er minder gereisd met het openbaar vervoer en een bezoekje aan het winkelcentrum bestaat uit de hoognodige boodschappen bij de supermarkt. Hierdoor zijn er op deze locaties minder kansen om een fiets weg te nemen. Daar tegenover staat dat het aantal bromfietsdiefstallen wel is gestegen.

De drugoverlast is gestegen. Een klein aantal adressen, waar gebruikers wonen, zorgt voor bijna een kwart van de meldingen.

De stijging van jeugdoverlast is het gevolg van de beperkingen die jongeren ervaren gecombineerd met het feit dat scholen en sportfaciliteiten gesloten waren. Bovendien was er een aantal overlastgevende jongeren, behorende tot de top 10 uit de stad, regelmatig vervelend aanwezig op de hotspots in de wijk.

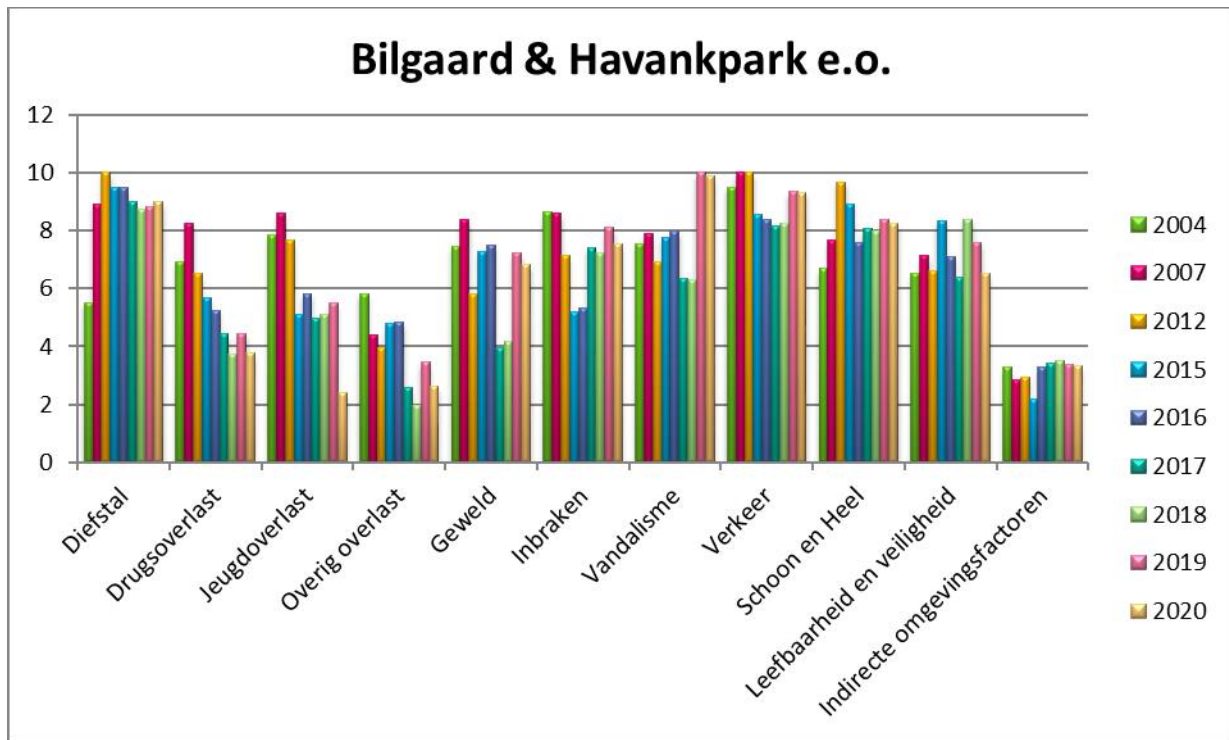
De toename van overige overlast geeft deels een vertekend beeld. Tientallen meldingen zijn afkomstig van een bewoner die stelselmatig valse meldingen heeft gedaan.

Woninginbraken zijn gestegen, maar gezien het historisch beeld wel te verklaren. De wijk is al jaren in beeld bij inbrekers. Een aantal notoire inbrekers is regelmatig actief in de wijk. De oorzaken zijn: veel duurdere woningen, meer kans op buit, veel woningen met afgeschermd tuin of voordeur, veel vluchtkansen en lagere sociale cohesie. In het najaar is een aantal notoire inbrekers aangehouden waarna het aantal inbraken ook in deze wijk weer is gedaald.

11. Bilgaard & Havankpark e.o.

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
6,66	7,37	6,77	6,51	6,46	5,77	6,64	6,00

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 20 naar 29, diefstal uit/vanaf motorvoertuig toegenomen van 7 naar 13, winkeldiefstal afgenomen van 26 naar 18
- Drugsoverlast: toegenomen van 23 naar 41
- Jeugdoverlast: toegenomen van 40 naar 64
- Overig overlast: toegenomen van 47 naar 69
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 20 naar 14, mishandelingen toegenomen van 180 naar 193, zedenmisdrijven toegenomen van 3 naar 13
- Inbraken: woninginbraken toegenomen van 24 naar 33
- Vandalisme: toegenomen van 33 naar 46
- Verkeer: stabiel
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 371 naar 377, groenmeldingen toegenomen van 186 naar 215, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 21 naar 48
- Leefbaarheid en veiligheid: verhuisgeneigdheid toegenomen van 6% naar 13%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 19% naar 26%

Toelichting politie/wijkagent:

Fiets- en bromfietsdiefstal is gestegen. Dit jaar is een meer verspreid beeld te zien en een hotspot in De Anjen. De daling van winkeldiefstal is over heel Leeuwarden te zien. Er zijn minder winkels open en de diefstallen vinden plaats in de supermarkten, omdat deze bijna het hele jaar open zijn geweest.

De wijkagent heeft de wijkbewoners gestimuleerd om meldingen te doen over drugsoverlast en er is een stijging van meldingen zichtbaar.

De stijging van jeugdoverlast speelt net als in de rest van de stad ook in Bilgaard. De jeugd is meer op straat, omdat de scholen dicht waren en er verder ook niets was voor de jeugd. Andere overlastincidenten, zoals burenruzie, overlast door verwarde personen en overlast zwervers en

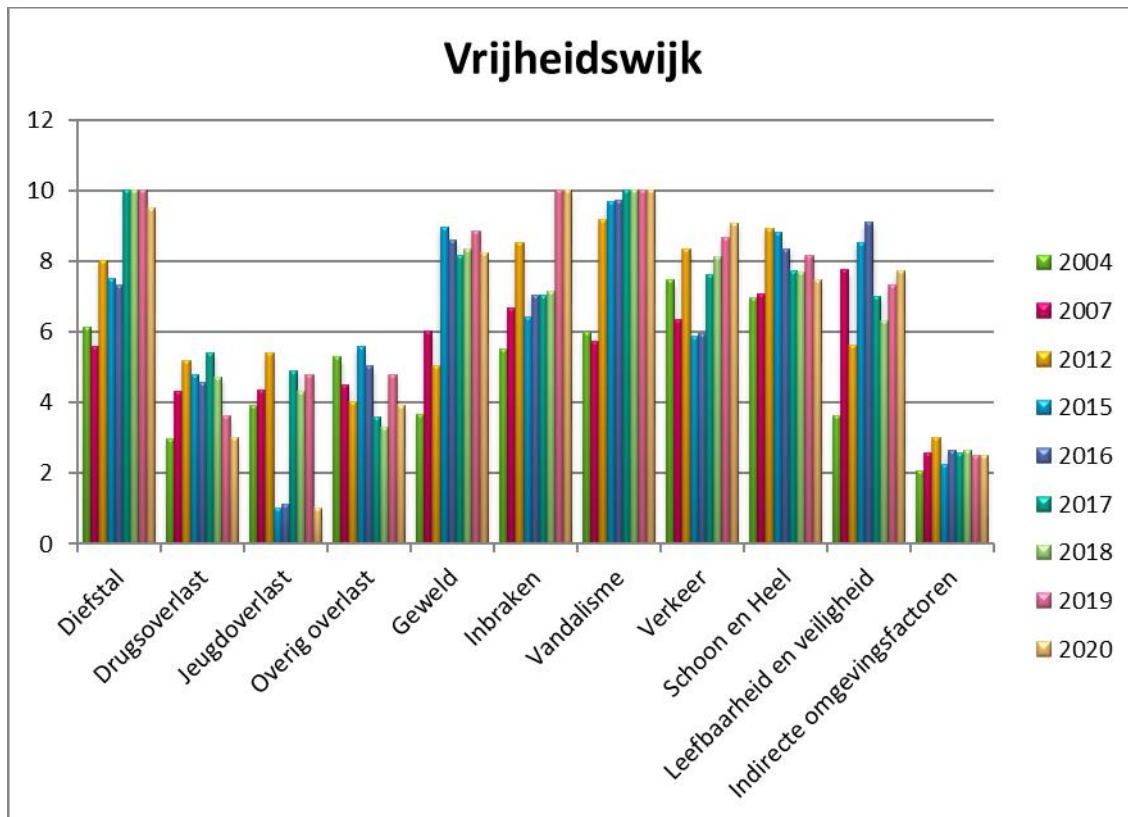
geluidsoverlast namen ook toe. Ook hier speelt Corona een rol, waardoor mensen meer thuis zitten en de overlast meer ervaren en deze meer zichtbaar is. De vele overlast meldingen worden vanuit de wijk bij de wijkagent aangegeven als reden waardoor de wijk achteruit is gegaan. De toename van de mishandelingen gaat voor het grootste deel om ruzie/twist, waarbij een aantal adressen voor meerdere meldingen zorgen. Mensen leven dicht op elkaar en hebben door alle maatregelen een kort lontje.

De stijging van het aantal woninginbraken heeft te maken met een piek die in het voorjaar te zien was. Hier is op ingezet en dit heeft geleid tot de aanhouding van een aantal verdachten.

In het afgelopen jaar zijn een aantal goede structurele maatregelen op het gebied van verkeer genomen. De afvalmeldingen zijn gestegen. Het blijft ondanks gesprekken in de wijk met betrokkenen lastig om een goede manier te vinden waardoor afvaldumpingen in het vervolg uitblijven.

12. Vrijheidswijk

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
4,54	5,43	6,12	6,16	6,18	6,40	6,90	6,33

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 13 naar 5, diefstal uit/vanaf motorvoertuig toegenomen van 5 naar 15, winkeldiefstal afgenomen van 15 naar 5
- Drugoverlast: toegenomen van 13 naar 23
- Jeugdoverlast: toegenomen van 36 naar 141
- Overig overlast: toegenomen van 23 naar 34
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 14 naar 9, mishandelingen toegenomen van 79 naar 88, (poging tot) doodslag/moord toegenomen van 0 naar 4
- Inbraken: woninginbraken toegenomen van 9 naar 13
- Vandalisme: toegenomen van 22 naar 32
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade toegenomen van 8 naar 11
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 298 naar 353, groenmeldingen toegenomen van 89 naar 136, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 28 naar 41
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 34% naar 24%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 9% naar 12%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar afgenomen van 26% naar 24%

Toelichting politie/wijkagent:

Het aantal winkeldiefstallen in de wijk is gedaald en heeft een relatie met de investeringen die zijn gedaan in begeleiding van het personeel en de veiligheid in de omgeving van de buurtsupermarkt Jumbo. Men heeft o.a. een beveiliging aangesteld, een weerbaarheidstraining aan het personeel gegeven en de straatverlichting van het parkeerterrein is verbeterd.

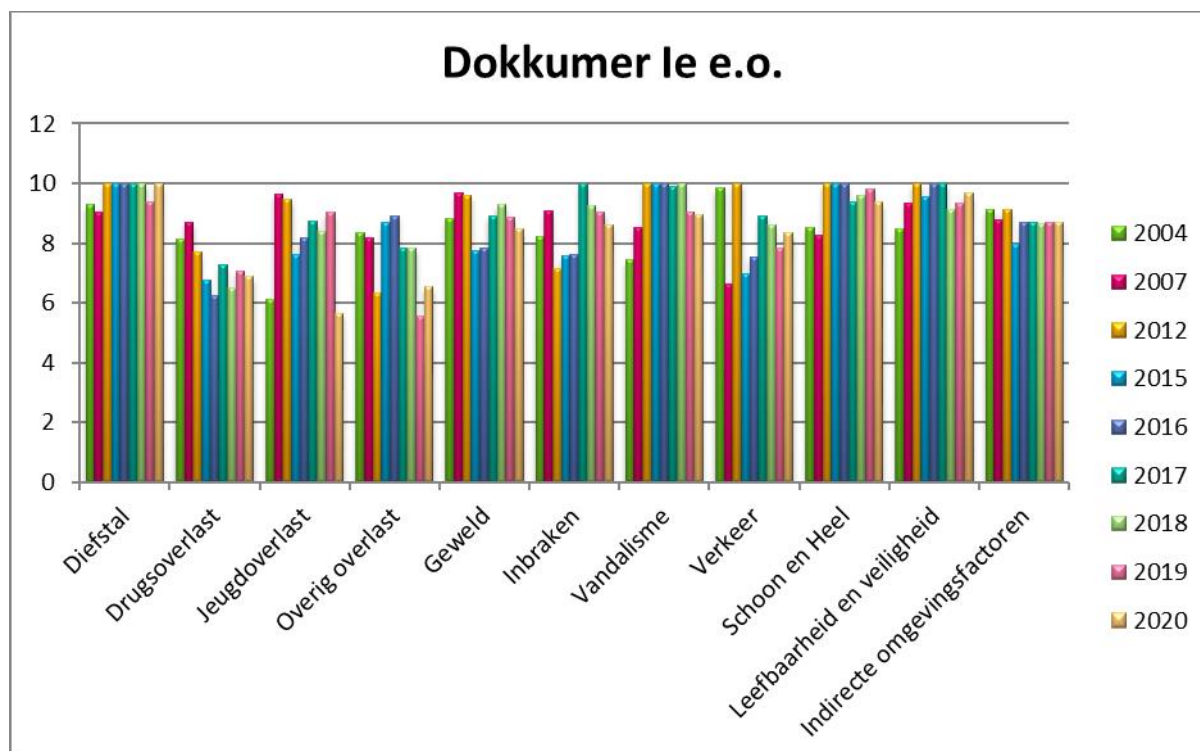
De jeugdoverlast is gestegen en heeft net als in andere wijken te maken met de coronamaatregelen en soms met het mooie weer. Met name op de locaties Droppingstraat en het Johannes Kolfplein is de jeugd te vinden. Het zijn gesloten groepen waar moeilijk contact mee te krijgen is. Vanuit de Taskforce jeugd is en wordt hier extra op ingezet.

De sociaal maatschappelijk problemen in de wijk zijn minder zichtbaar, waardoor het aantal overlast meldingen is gedaald. Toch blijkt in de praktijk dat die problemen er wel degelijk zijn. Vandalisme is hier mogelijk ook annex mee. Het openlijk drugs- en lachgasgebruik viel op in de wijk. Door de sluiting van een overlastwoning en na het overlijden van een gebruiker is de overlast zichtbaar verminderd.

Het aantal verwarde en verwaarloosde bewoners is gestegen. Oudere bewoners zijn minder zichtbaar en geven niet aan welke zorg er nodig is. De melding app” Buiten Beter” wordt steeds meer gebruikt, waardoor het aantal (afval)meldingen stijgt.

13. Dokkumer Ie e.o.

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
8,43	8,84	8,98	8,40	8,58	8,78	8,50	8,30

Opvallende zaken:

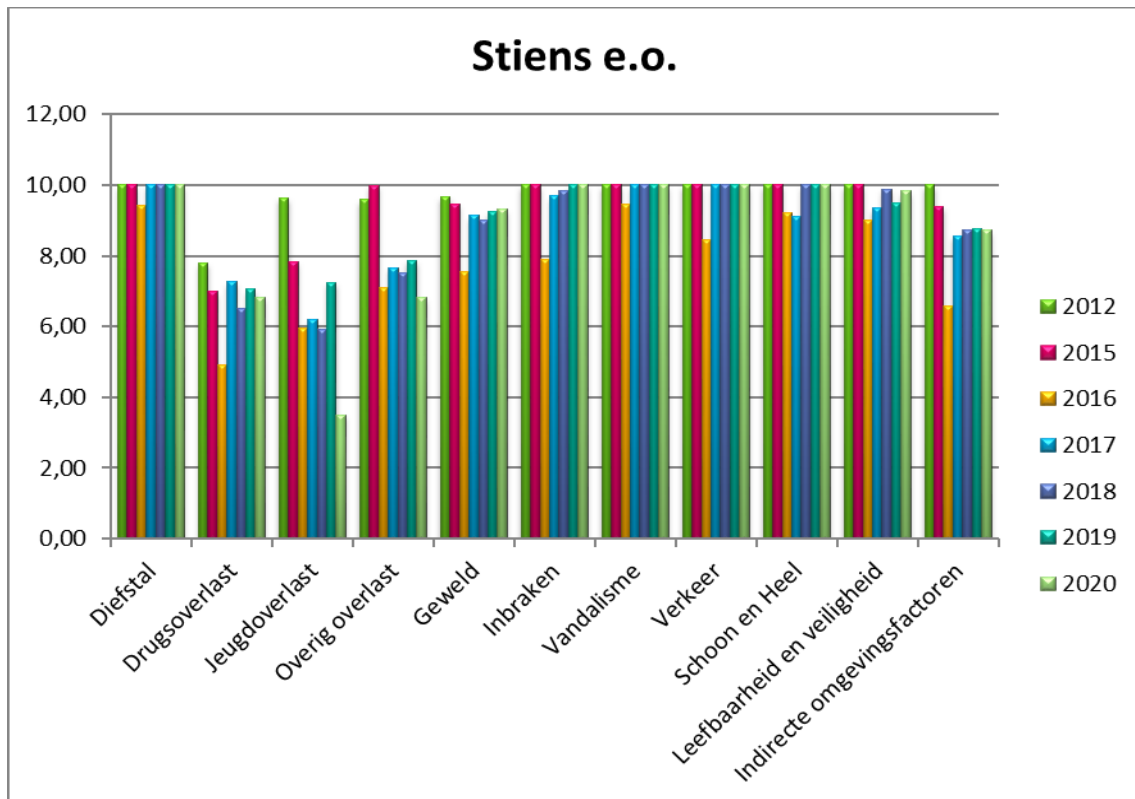
- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 9 naar 16
- Overig overlast: afgenomen van 28 naar 13
- Geweld: mishandelingen toegenomen van 25 naar 34
- Inbraken: inbraken in bedrijven/instellingen toegenomen van 2 naar 6
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 17 naar 13
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 30 naar 37, groenmeldingen toegenomen van 72 naar 94, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 17 naar 37
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 17% naar 19%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 17% naar 7%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 19% naar 21%

Toelichting politie/wijkagent:

Dat het veiligheidsgevoel van de bewoners van de dorpen Koarnjum, Jelsum en Britsum is afgenomen heeft een relatie met de verdachte omstandigheden waaronder een bewoonster uit Koarnjum in februari 2020 levenloos is aangetroffen. Dit heeft grote impact op de inwoners gehad. Voor de andere dorpen zijn geen opvallende zaken te vermelden.

14. Stiens e.o.

2015	2016	2017	2018	2019	2020
9,34	7,63	8,75	8,75	8,96	8,57

Opvallende zaken:

- Diefstal: winkeldiefstal toegenomen van 16 naar 23
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 58 naar 147
- Overig overlast: toegenomen van 26 naar 50
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 11 naar 4, mishandelingen toegenomen van 60 naar 79
- Inbraken: stabiel
- Vandalisme: toegenomen van 24 naar 37
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 17 naar 9
- Schoon en Heel: groenmeldingen toegenomen van 168 naar 198, weg-straatmeubilairmeldingen toegenomen van 25 naar 39
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 17% naar 14%, verhuisceneidheid afgenomen van 12% naar 10%

Toelichting politie/wijkagent:

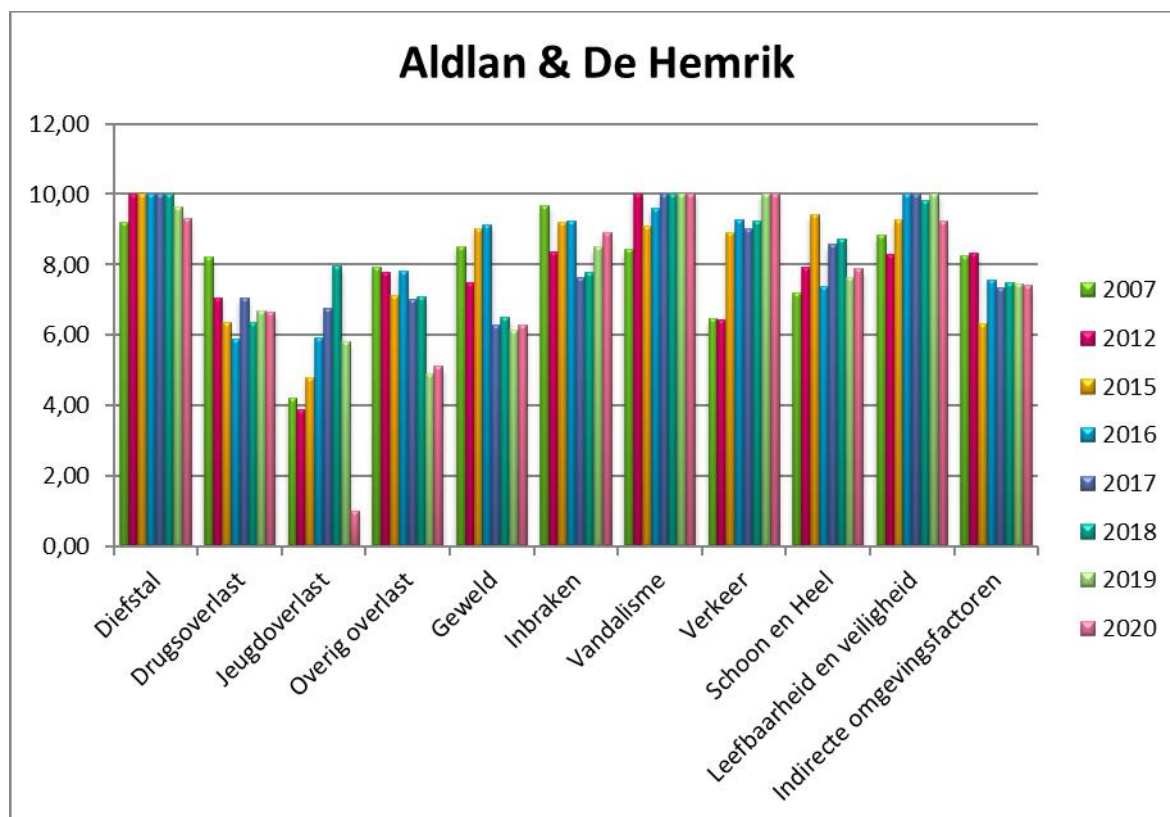
Vanuit de samenwerking Keurmerk Veilig Ondernemen is het doen van aangifte onder de middenstanders gestimuleerd. Hierdoor is de aangiftebereidheid toegenomen. Ook de civiele vordering die aan de winkelier wordt uitgekeerd, wanneer er sprake is van geleden schade door een verdachte van winkeldiefstal werkt hierbij motiverend. Het aantal aangiftes winkeldiefstal is gestegen.

Door de coronamaatregelen, soms in combinatie met het mooie weer, is de jeugdoverlast in het afgelopen jaar explosief gestegen. Dit heeft gespeeld op meerdere plaatsen in de gemeente. Veelal gaat het om melders die woonachtig zijn bij een aangewezen plaats waar de jeugd elkaar opzoekt.

Bij de stijging van het aantal mishandelingen gaat het vooral om ruzie/twist, waarbij een aantal adressen voor meerdere meldingen zorgde.

15. Aldlân & De Hemrik

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
7,21	8,05	7,81	8,05	8,34	8,14	7,78	7,32

Opvallende zaken:

- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 20 naar 126
- Overig overlast: afgenomen van 32 naar 23
- Geweld: bedreigingen toegenomen van 7 naar 14, mishandelingen toegenomen van 81 naar 113
- Inbraken: stabiel
- Vandalisme: toegenomen van 27 naar 39
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 116 naar 171, groenmeldingen afgenomen van 345 naar 318, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 51 naar 73
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 22% naar 26%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 10% naar 16%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 11% naar 16%

Toelichting politie/wijkagenten:

De stijging van jeugdoverlast wordt veroorzaakt door de stijging in Aldlân. Er zijn dit jaar meerdere hotspots te zien in de wijk, zoals Trosvdravik, Salomonszegel en Weideflora. De overlast bij de Salomonszegel komt door de sluiting van de Aldi en het niet open zijn van het jeugdhonk. Dit trekt jeugd aan. Tevens is er veel overlast van jeugd van Reik. Hier zijn afspraken over gemaakt.

De overlast aan de Weideflora heeft te maken met de situatie in de zomer m.b.t. de sloepenroute waar ook veel jeugd gebruikt van maakte. Net als in andere wijken is ook in deze wijk door de maatregelen meer jeugd op straat. Dit in combinatie met dat bewoners meer thuis zijn, zorgt voor meer meldingen van jeugdoverlast.

Het aantal vernielingen is t.o.v. 2019 toegenomen, waarbij de stijging van vernielingen aan auto's opvalt.

De bedreigingen en de mishandelingen spelen zich vooral af in de relationele sfeer. Bij de andere mishandelingen gaat het vooral om ruzie/twist, waar een klein aantal adressen zorgde voor meerdere meldingen. Ook hierbij speelt Covid-19 een rol. Meer mensen werken thuis of zijn hun baan kwijt, wat wrijving geeft in de relatie. Ook bij adressen waar voorheen de zorgverlener kwam, zie je dat men vervalft in oud gedrag doordat de hulpverlening niet meer langs komt.

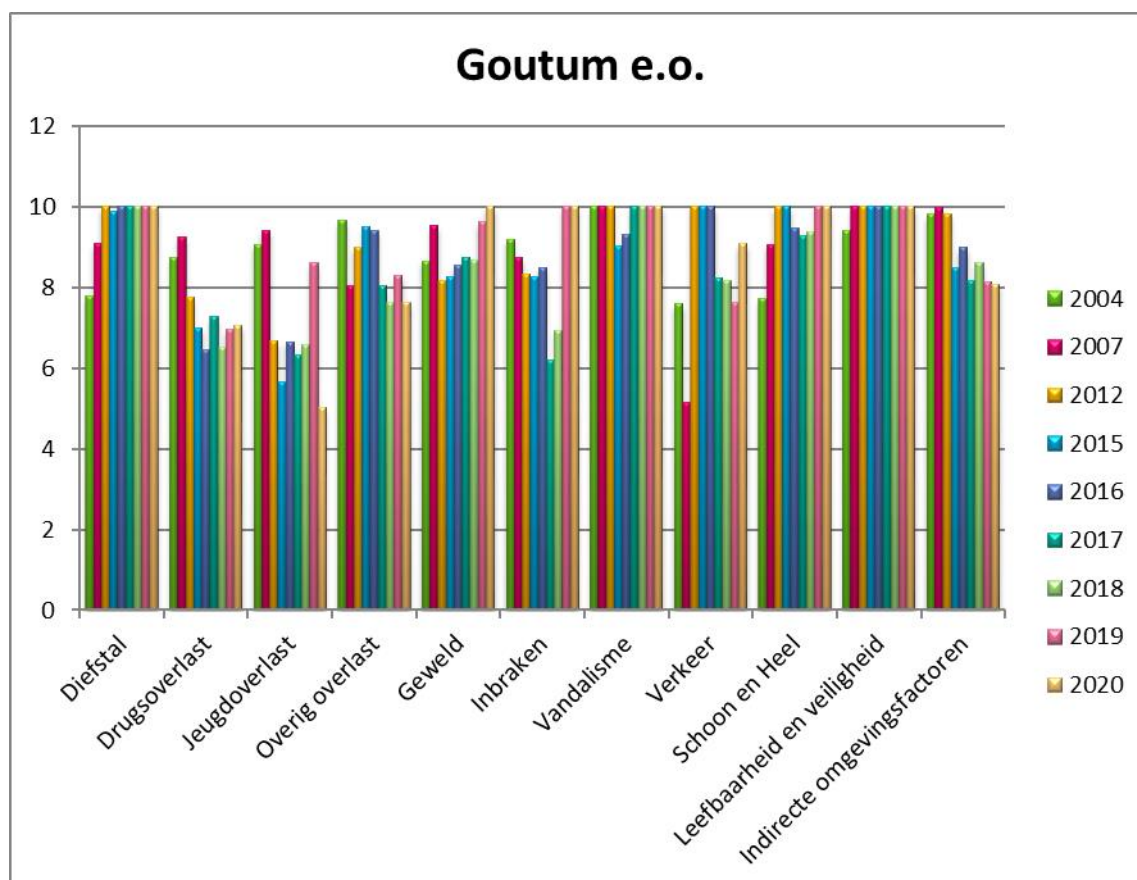
De cijfers van De Hemrik zijn over de hele breedte positief en dat is ook het beeld van de wijkagent, dat gedeeld wordt in het Keurmerk Veilig Ondernemen overleg. Het positieve cijferbeeld wordt mogelijk ook hier beïnvloed door de huidige maatregelen.

Het aantal meldingen jeugdoverlast is ook hier gestegen t.o.v. 2019. In het afgelopen jaar is opnieuw sprake geweest van carmeetings op de Junokade, waarbij de Coronaregels in deze periode onder druk stonden. Na extra toezicht en uiteindelijk sluiting van de locatie is het daar rustiger geworden en is er een bredere verplaatsing te zien over Friesland. (Inmiddels is een carmeeting van meer dan 20 auto's via de APV van de gemeente Leeuwarden verboden.)

16. Goutum

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
8,91	9,09	9,00	8,65	8,77	8,39	8,99	8,76

Opvallende zaken:

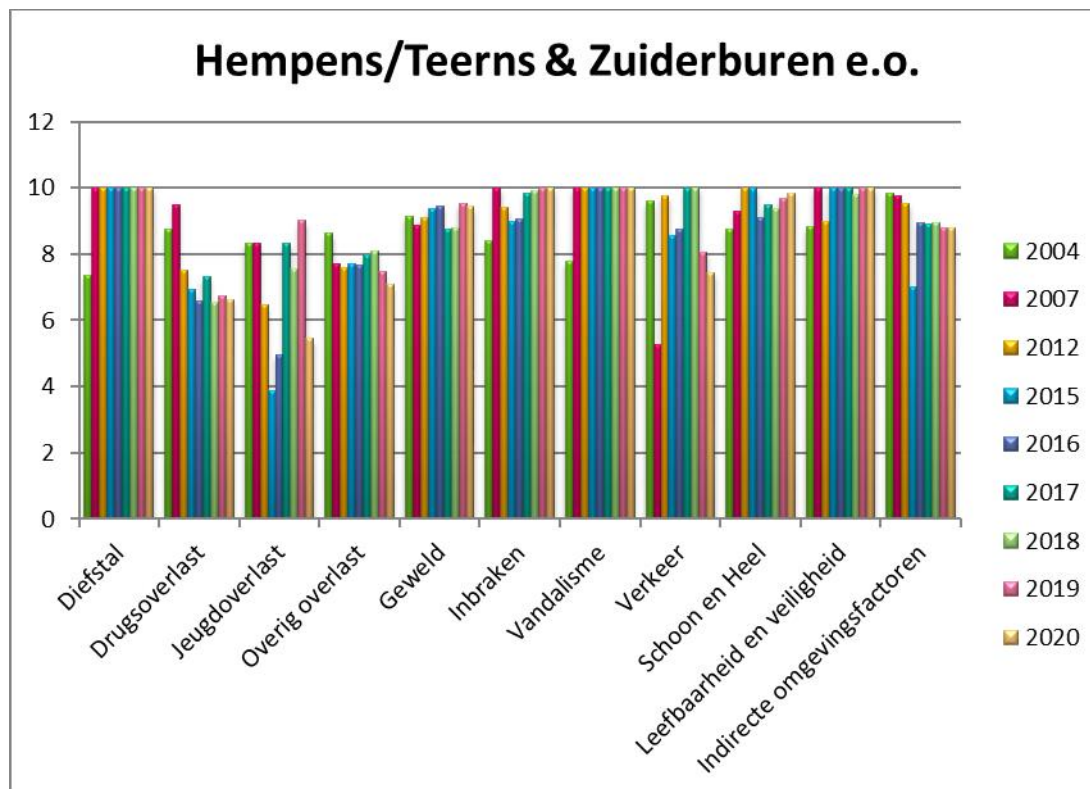
- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 1 naar 4
- Drugsoverlast: afgenomen van 5 naar 0
- Jeugdoverlast: toegenomen van 9 naar 22
- Overig overlast: toegenomen van 2 naar 5
- Geweld: mishandelingen afgenomen van 16 naar 12, zedenmisdriven afgenomen van 3 naar 0
- Inbraken: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 14 naar 2
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 41 naar 75, groenmeldingen toegenomen van 111 naar 129
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 14% naar 8%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 7% naar 0%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar afgenomen van 5% naar 3%

Toelichting politie/wijkagent:

Er zijn geen grote veiligheidsproblemen in Goutum. Wel is het aantal meldingen jeugdoverlast sterk toegenomen. Dit speelt op veel plaatsen in de gemeente en heeft deels te maken met de coronamaatregelen. Jeugdoverlast blijft een aandachtspunt in Goutum. De jeugd is niet alleen afkomstig uit Goutum, maar komt uit meerdere wijken, waardoor de aanpak ook breder wordt belegd.

17. Hempens/Teerns & Zuiderburen

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
8,68	9,13	8,87	8,35	8,59	8,91	9,00	8,61

Opvallende zaken:

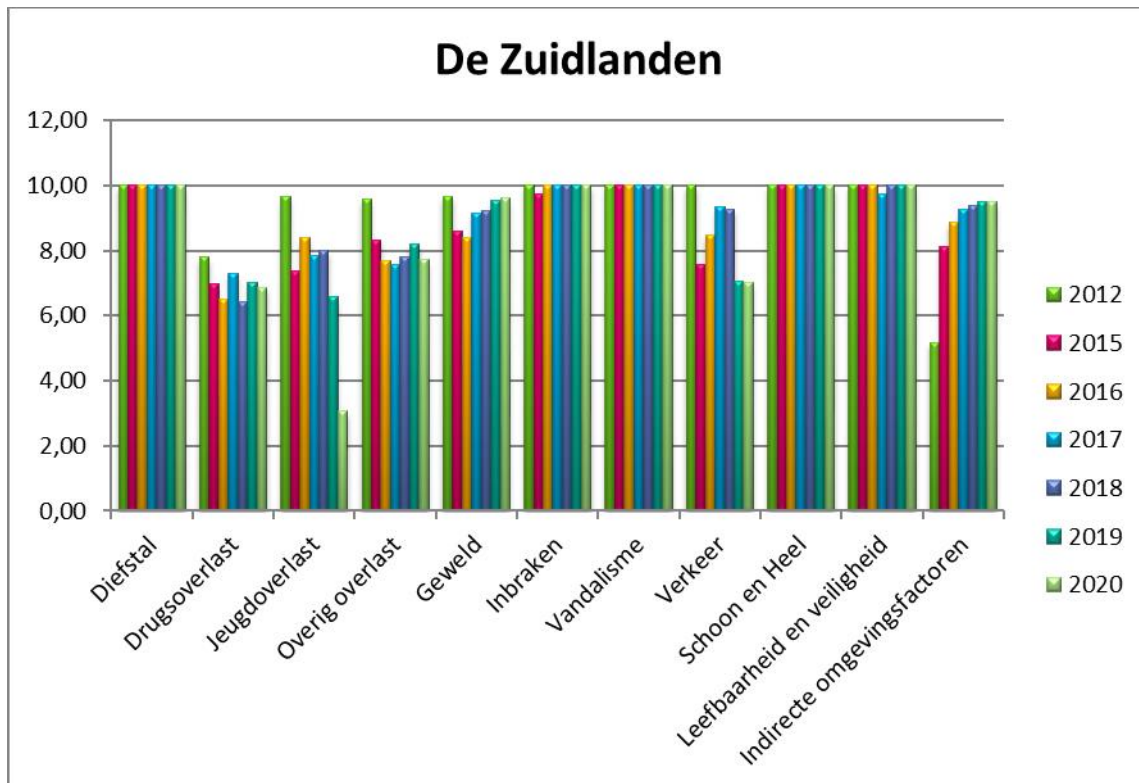
- Diefstal: diefstal uit/vanaf motorvoertuig afgenomen van 7 naar 1
- Drugoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 23 naar 56
- Overig overlast: stabiel
- Geweld: mishandelingen afgenomen van 34 naar 24
- Inbraken: woninginbraken afgenomen van 5 naar 1
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade toegenomen van 10 naar 18
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 59 naar 82, groenmeldingen afgenomen van 111 naar 95, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 18 naar 35
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 14% naar 19%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 24% naar 12%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 6% naar 11%

Toelichting politie/wijkagent:

In de wijk Zuiderburen valt de stijging van de jeugdoverlast ook op. De jeugd zorgt voor zeer veel overlast en is slecht aanspreekbaar door bewoners uit de wijk. De jeugd zoekt elkaar in deze periode veelal op straat op en het gaat om jeugd uit de wijk, maar ook uit de rest van de stad. Er wordt meer gemeld, omdat mensen meer thuis zijn door de maatregelen.

18. De Zuidlanden

2015	2016	2017	2018	2019	2020
8,75	8,86	9,05	9,03	8,94	8,61

Opvallende zaken:

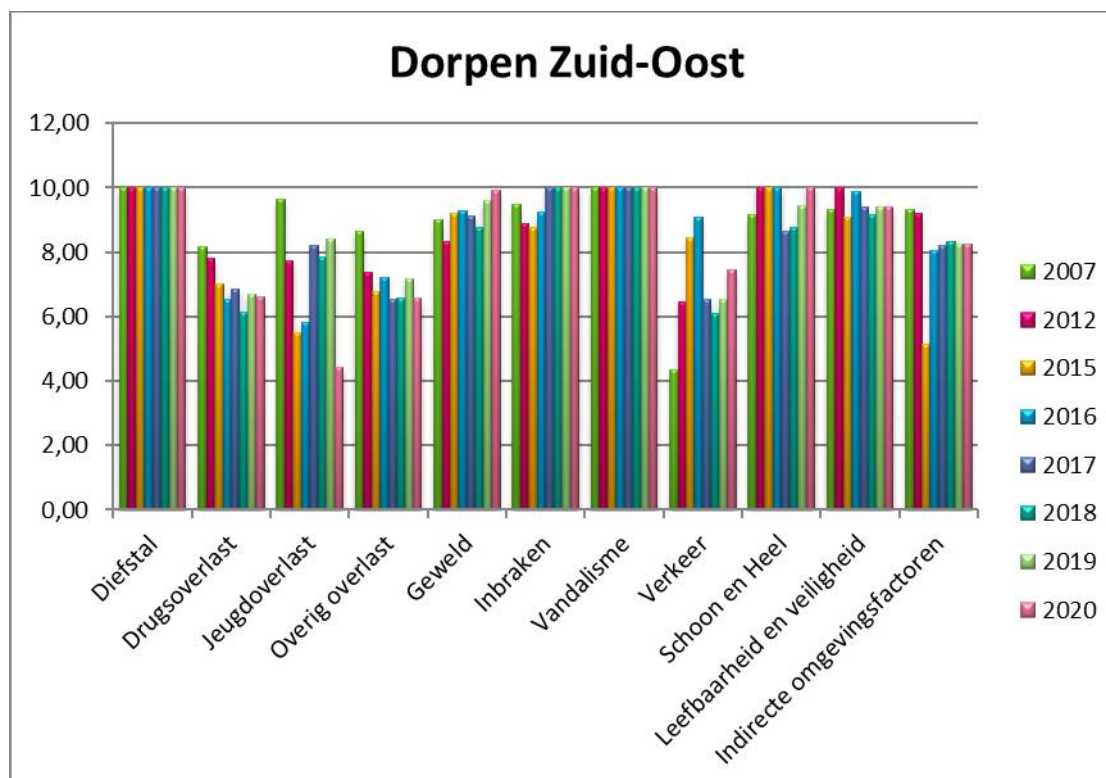
- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 3 naar 0
- Drugoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 4 naar 10
- Overig overlast: stabiel
- Geweld: bedreigingen toegenomen van 0 naar 2, mishandelingen toegenomen van 5 naar 17, zedenmisdrijven afgenomen van 2 naar 0
- Inbraken: woninginbraken toegenomen van 0 naar 2
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon en Heel: afvalmeldingen afgenomen van 45 naar 37, groenmeldingen toegenomen van 19 naar 55, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 7 naar 17
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 10% naar 19%, verhuisceneidheid toegenomen van 7% naar 19%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 3% naar 5%

Toelichting politie/wijkagent:

Ook in deze wijk wonen veel jongeren en deze zorgen samen met jongeren uit andere wijken voor overlast. Het is een wijk in aanbouw, waar nog veel werkzaamheden plaatsvinden. Er is irritatie omdat nog niet alles goed en definitief is aangelegd. Verder is het over het algemeen rustig in deze wijk.

19. Dorpen Zuid-Oost

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
7,71	8,95	8,75	8,05	8,57	8,36	8,69	8,42

Opvallende zaken:

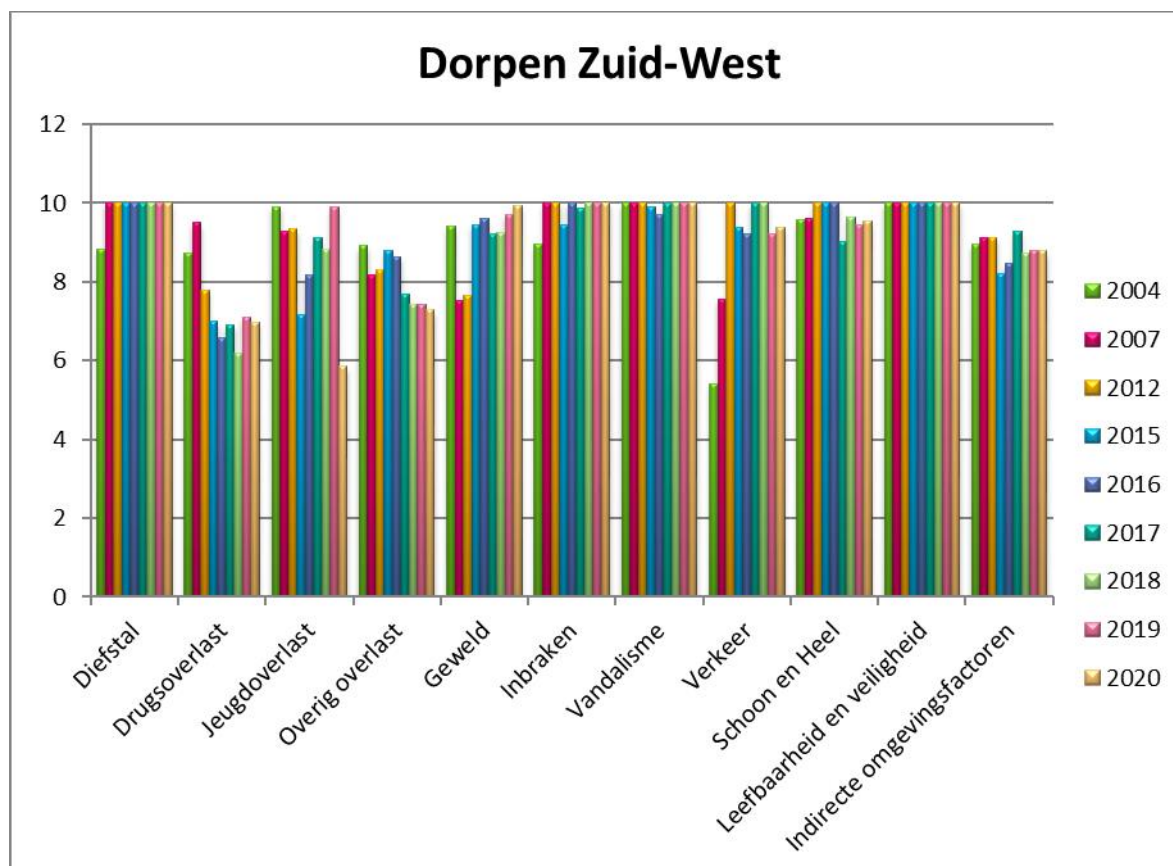
- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 6 naar 34
- Overig overlast: toegenomen van 11 naar 16
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 6 naar 3, mishandelingen afgenomen van 36 naar 24
- Inbraken: inbraken in bedrijven/instellingen afgenomen van 5 naar 0
- Vandalisme: afgenomen van 14 naar 10
- Verkeer: verkeersongevallen met uitsluitend materiële schade afgenomen van 31 naar 22
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 36 naar 57, groenmeldingen afgenomen van 116 naar 105, weg- straatmeubilairmeldingen afgenomen van 43 naar 40
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens toegenomen van 15% naar 18%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 10% naar 6%

Toelichting politie/wijkagent:

De dorpen Wergea, Warten en Warstiens laten een zeer rustig beeld zien over de gehele breedte. Jeugdoverlast en overig overlast vertoont een behoorlijke stijging. Deze stijging is te linken aan Covid. De jeugd ging niet of nauwelijks naar school en had minder mogelijkheden om naar sportclubs/jeugdsoos te gaan. De verveling die hieruit voortkwam resulteerde in overlast. Door extra surveillance en het inschakelen van boa's en jongerenwerk voor extra toezicht is contact met de jeugd van deze dorpen gezocht. Geen bijzonderheden voor Wirdum en Swichum.

20. Dorpen Zuid-West

2004	2007	2012	2015	2016	2018	2019	2020
9,06	9,18	9,18	8,95	9,05	8,99	9,19	8,86

Opvallende zaken:

In de cijfers van 2017 zit voor het eerst een deel van Littenseradiel bij dit gebied (aantal inwoners van 18 jaar en ouder van bijna 500 naar ruim 3000). Cijfers t/m 2016 gaan alleen over gebied Wytgaard. Op alle onderdelen in dit gebied gaat het om zeer kleine aantallen.

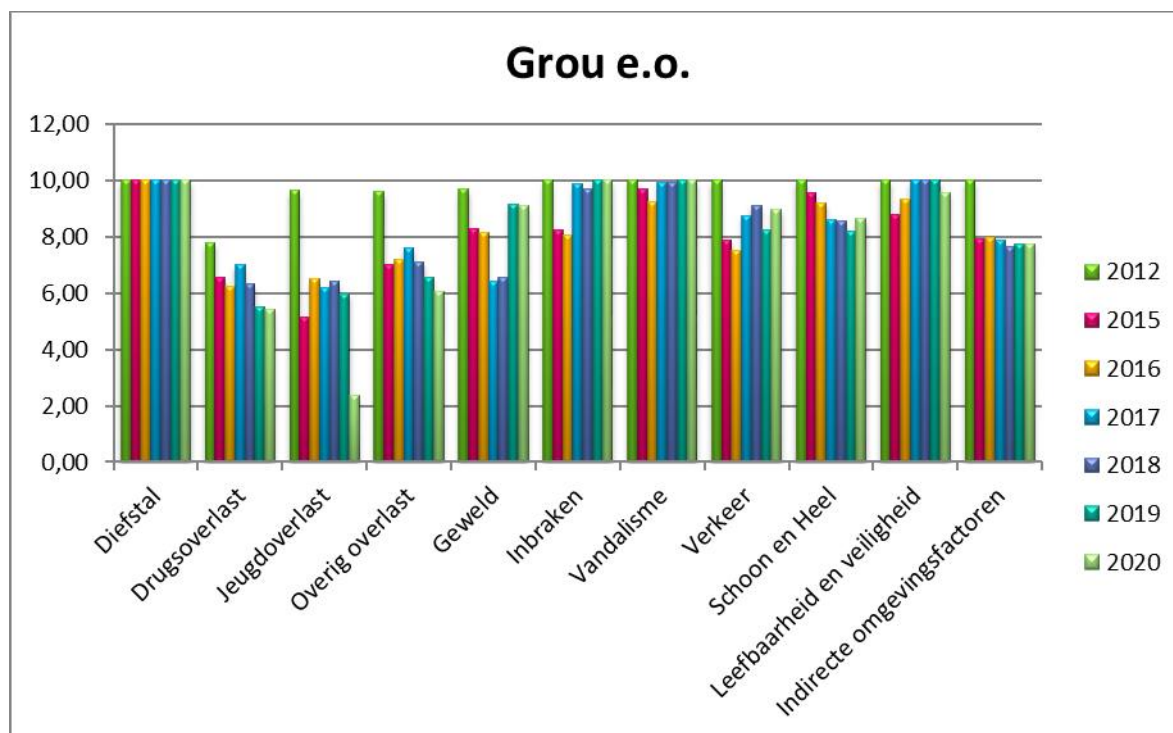
- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 3 naar 7
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 3 naar 28
- Overig overlast: afgenomen van 10 naar 6
- Geweld: mishandelingen toegenomen van 12 naar 18, zedenmisdrijven afgenomen van 4 naar 1
- Inbraken: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel toegenomen van 0 naar 3
- Schoon en Heel: afvalmeldingen afgenomen van 40 naar 29, groenmeldingen toegenomen van 123 naar 130, weg- straatmeubilairmeldingen toegenomen van 21 naar 32
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 17% naar 11%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 13% naar 14%

Toelichting politie/wijkagent:

In de dorpen van Zuidwest is het beeld gelijk aan de dorpen van Zuid-Oost. Met dat verschil dat in een van de dorpen een nieuw jeugdhonk was ontstaan. Deze plaats gaf veel overlast en in overleg met de verhuurder is dit jeugdhonk gesloten waarna de overlast verdween.

21. Grou e.o.

2015	2016	2017	2018	2019	2020
8,04	8,12	8,30	8,20	8,29	7,94

Opvallende zaken:

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 3 naar 15
- Drugoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: toegenomen van 17 naar 42
- Overig overlast: toegenomen van 31 naar 41
- Geweld: bedreigingen afgenomen van 15 naar 6, mishandelingen toegenomen van 103 naar 112
- Inbraken: stabiel
- Vandalisme: toegenomen van 15 naar 39
- Verkeer: stabiel
- Schoon en Heel: afvalmeldingen toegenomen van 159 naar 204, groenmeldingen toegenomen van 217 naar 264
- Leefbaarheid en veiligheid: nauwelijks/geen contact met burens afgenomen van 19% naar 17%, percentage inwoners dat vindt dat de wijk achteruit gegaan is het afgelopen jaar toegenomen van 10% naar 22%

Toelichting politie/wijkagent:

Jeugdoverlast/vandalisme vertoont ook hier een behoorlijke stijging. De reden is reeds benoemd bij voorgaande dorpen.

Het aantal mishandelingen nam toe. Een deel van deze mishandelingen is veroorzaakt door een groep jong volwassenen in de leeftijd 18-22 jaar. Na opsporingsonderzoek heeft dit geresulteerd in de aanhouding van een aantal bewoners van Grou. Verder gaat het vooral om ruzie en twist.

De stijging van het aantal fietsendiefstallen heeft deels een relatie met de hotspot bij het treinstation. Het is niet mogelijk om hier preventief camera's te plaatsen i.v.m. de privacy van passagiers, geeft Pro Rail aan.

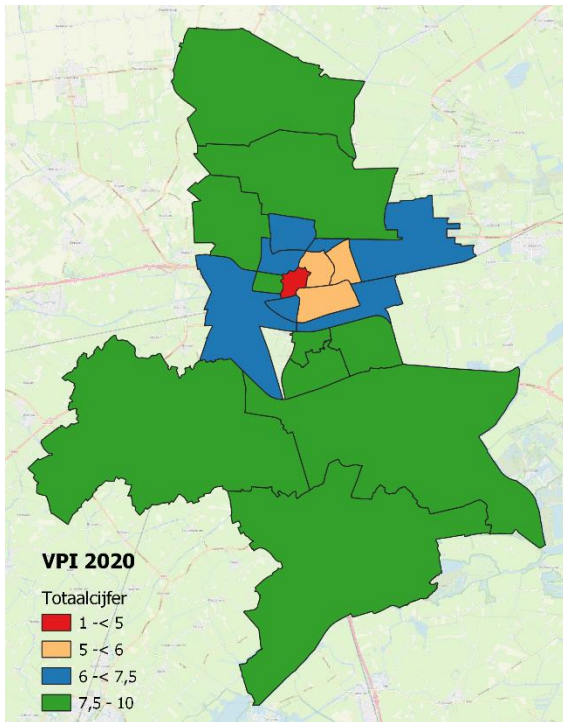
Grou heeft een aantal straten waar bewoners in sociale huurwoningen zijn geplaatst die voor de nodige overlastmeldingen zorgen.

Het aantal meldingen geluidsoverlast, burenruzie, huiselijk geweld is hier beduidend hoger dan in de rest van het dorp. Een aantal van deze straten is gesloopt of staat op de nominatie om gesloopt te worden en maakt plaats voor nieuwbouw.

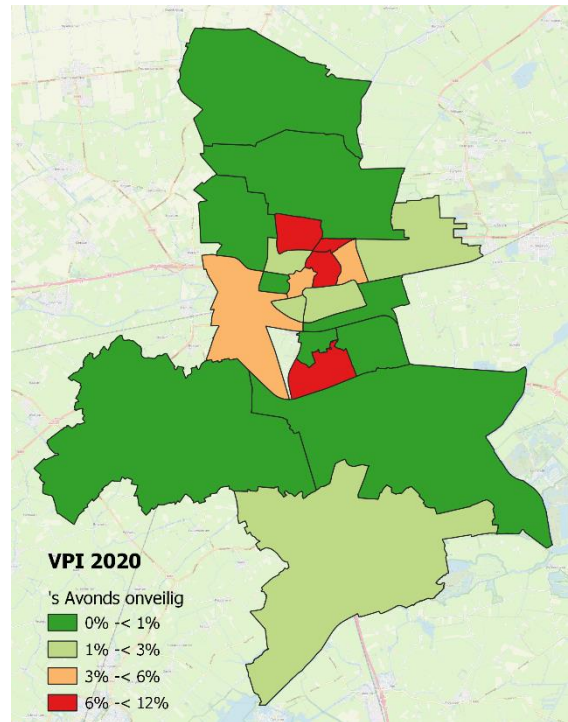

Bijlage 1: Diverse overzichtskarten

Cijfers Veiligheidsprestatie-index (VPI)* 2020

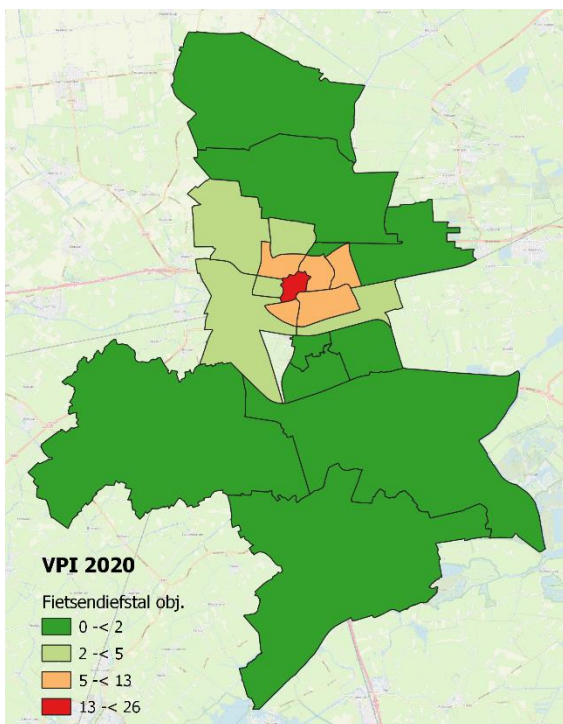

% Inwoners dat zich 's avonds onveilig voelt

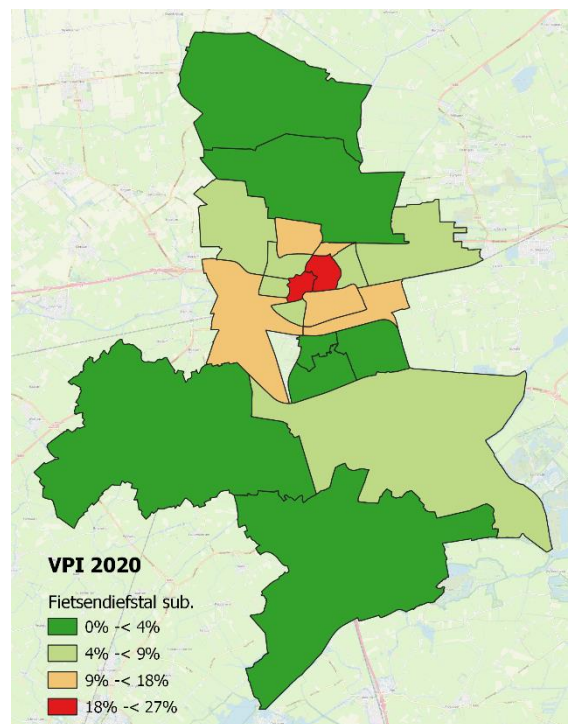

*De Veiligheidsprestatie-index is een rapportcijfer dat de veiligheid in de wijken en dorpen weergeeft, op basis van een mix van objectieve (politie) en subjectieve (enquête) cijfers.

Fietsendiefstal per 1000 inwoners

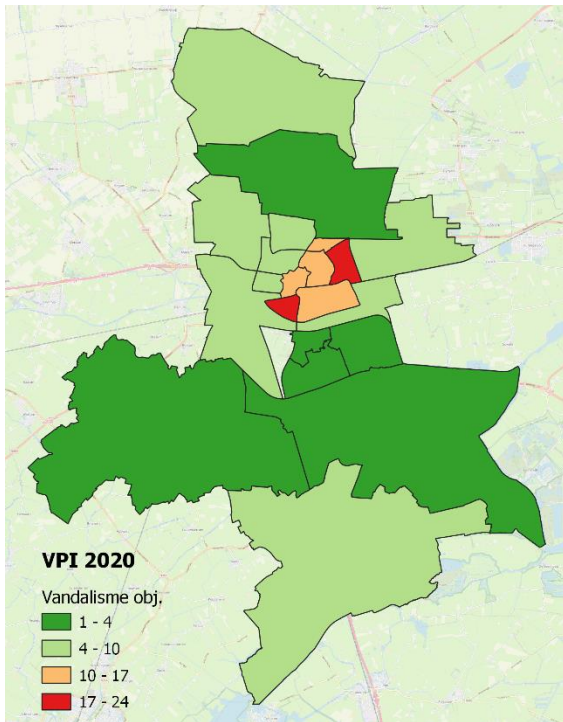

Slachtofferschap fietsendiefstal, eigen opgave

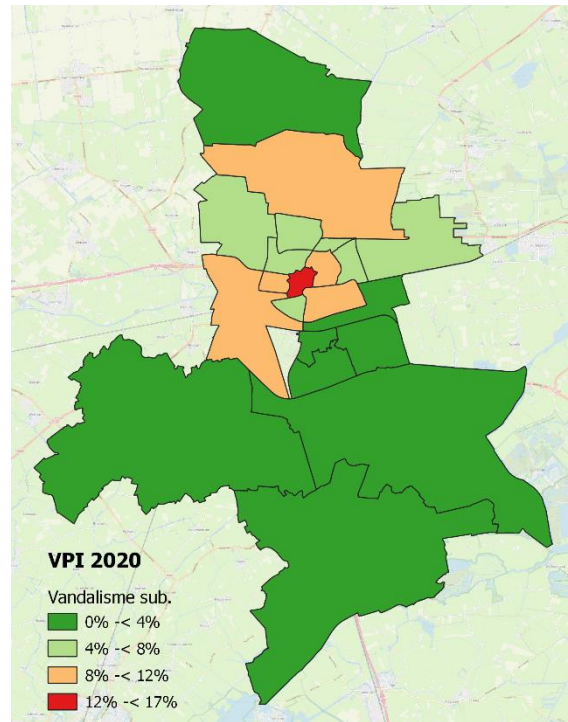

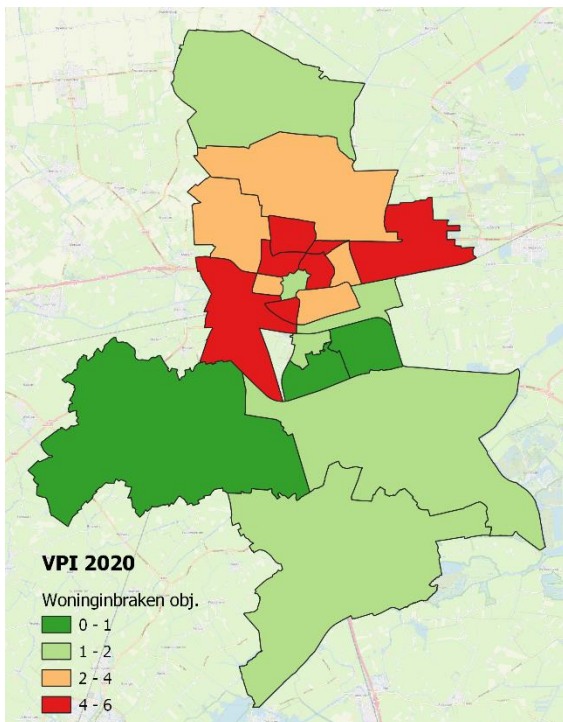
Vandalisme per 1000 inwoners

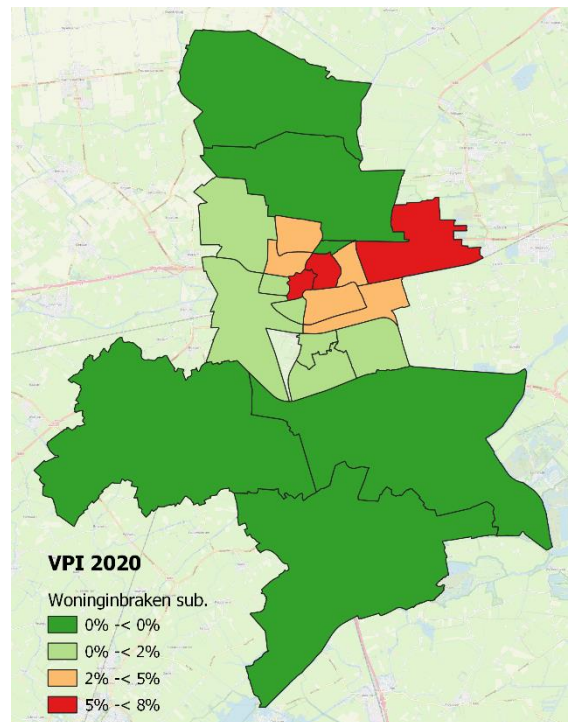
Slachtofferschap vandalisme, eigen opgave

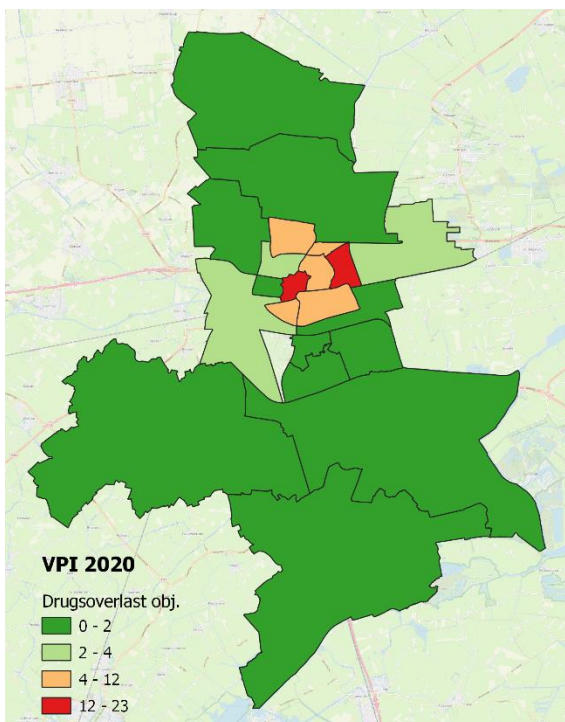
Woninginbraken per 1000 inwoners

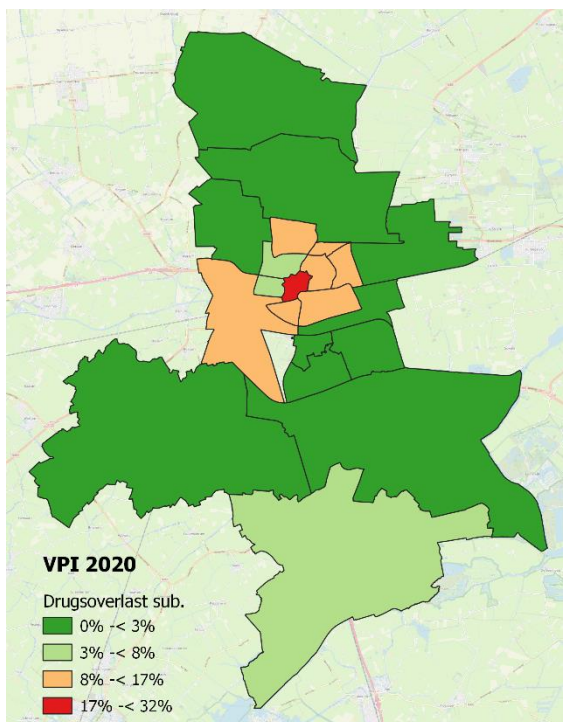
Slachtofferschap woninginbraak, eigen opgave

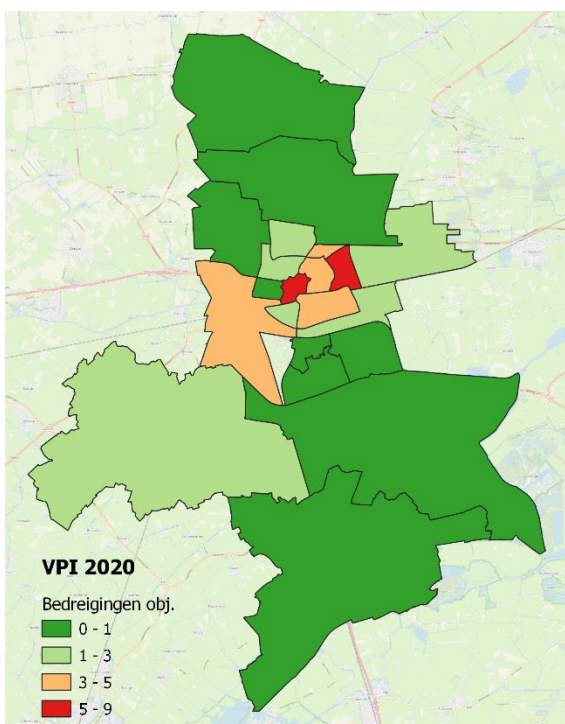
Drugsoverlast per 1000 inwoners

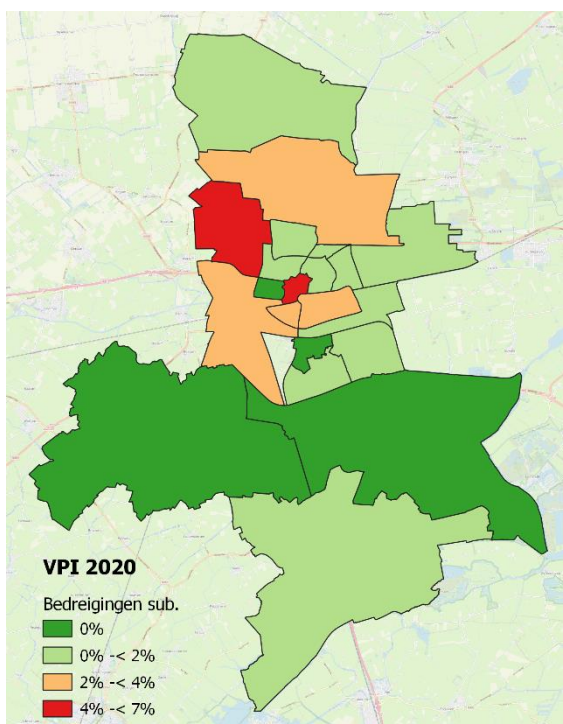
Ervaren drugsoverlast (% vaak en regelmatig)

Bedreiging per 1000 inwoners

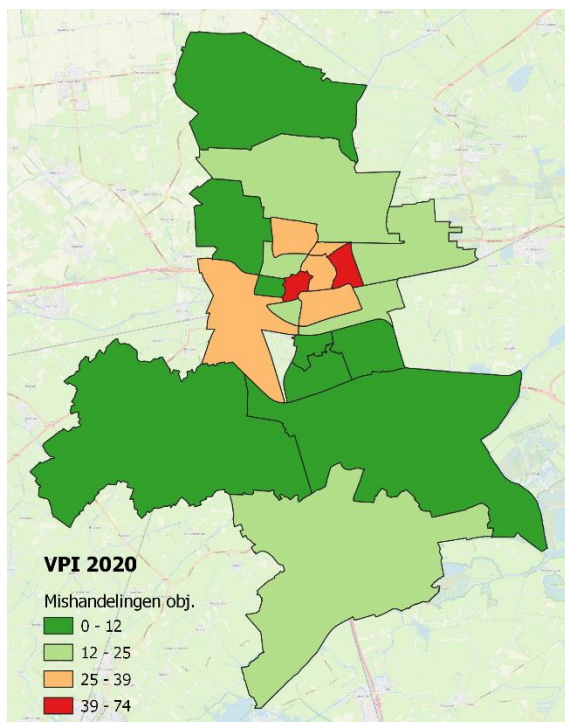

Slachtofferschap bedreiging, eigen opgave

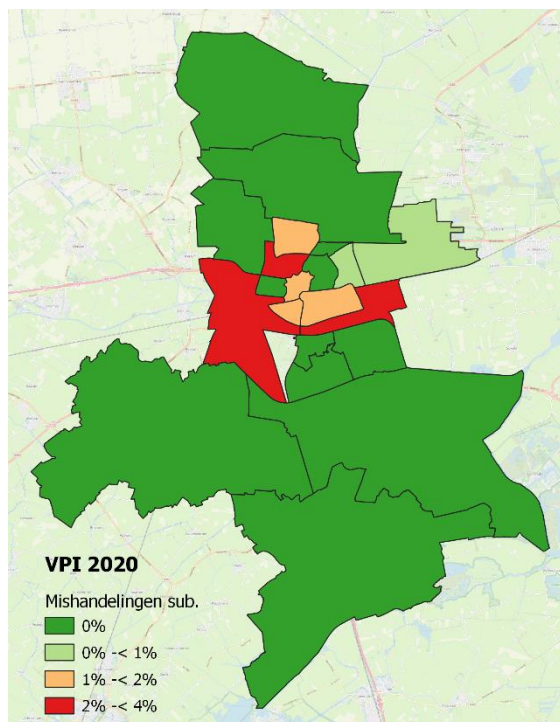

Mishandelingen per 1000 inwoners

Slachtofferschap mishandeling, eigen opgave

Duiding/samenvatting overzichtskaarten

VPI-score is in Binnenstad het laagste, de buitengebieden scoren wederom allemaal een 7,5 of hoger. Onveiligheidsgevoel is in de buitengebieden kleiner geworden ten opzichte van vorig jaar. In de stad is dit juist groter geworden.

Fietsendiefstal, vandalisme, woninginbraken, drugsoverlast, bedreigingen en mishandelingen zijn voornamelijk fenomenen die voorkomen in de wijken van Leeuwarden. Al lijkt er een lichte toename te zijn van deze zaken in Stiens e.o. en Grou e.o.

Bijlage 2: Nieuwe wijkindeling gespecificeerd

De nieuwe wijkindeling	Behorende tot de voormalige wijkindeling
Binnenstad	Binnenstad
Potmargezone	Oranjewijk & Tulpenburg, Achter de Hoven, Wielenpôle, Schepenbuurt en Huizum-Oost
Oud-Oost	Oldegalileën & Bloemenbuurt, Tjerk Hiddes & Cambuursterhoek, Vlietzone
Sonnenborgh e.o.	Transvaalwijk & Rengerspark, Vogelwijk & Muziekwijk, Valeriuskwartier & Magere Weide
Westeinde e.o.	Westeinde en Buitengebied Noordwest
Vossepark & Helicon	Vossepark & Helicon
Huizum-West	Huizum-West
Nijlân & De Zwette	Nijlân en De Zwette
Heechterp & Schieringen	Heechterp, Schieringen & De Centrale
Camminghaburen e.o.	Camminghaburen en Grote Wielen & De Groene Ster
Bilgaard & Havankpark e.o.	Bilgaard & Havankpark e.o.
Vrijheidswijk	Vrijheidswijk
Dokkumer Ie e.o.	Lekkum, Miedum, Snakkerburen en Blitsaerd en nieuw: Koarnjum, Jelsum en Britsum
Stiens e.o.	Stiens, Feinsum en Hijum
Aldlân & De Hemrik	Aldlân en Bedrijventerreinen-Oost
Goutum	Goutum & De Zuidlanden
Hempens/Teerns & Zuiderburen	Hempens/Teerns e.o. & Zuiderburen
De Zuidlanden	Goutum & De Zuidlanden
Dorpen Zuid-Oost	Wirdum en Swichum en Wergea & Warten, Warstiens
Dorpen Zuid-West	Wytgaard, Weidum, Jellum, Bears, Hilaard, Jorwert, Mantgum, Easterlittens, Baard, Húns, Leons
Grou e.o.	Reduzum, Grou, Jirnsom, Eagum, Idaerd, Friens